

СХВАЛЕНО
Педагогічною радою
протокол №1/____
від 31.08.2023 року

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказом директора
від 31.08.2023 року №__1__



ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

1-4 класи

6-9 класи

10-11 класи

**Львівського державного музичного
ліцею ім. Соломії Крушельницької
на 2023-2024 навчальний рік**

ВСТУП

Освітня програма Львівського державного музичного ліцею ім. С. Крушельницької окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями *обов'язкових результатів навчання та сформованих компетентностей*, визначених Державним стандартом освіти.

Освітня програма розроблена на виконання:

- Закону України «Про освіту» (Прийняття від 05.09.2017. Набрання чинності 28.09.2017);
- Закону України «Про повну загальну середню освіту» (Прийняття від 16.01.2020. Набрання чинності 18.03.2020), крім того:
- Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р);
- Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688),
- Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898.
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 року № 1272 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти»;
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 року № 1273 «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти»;
- Наказу МОН від 19.02.2021 №235 «Про затвердження Типових освітніх програм для 5-6 класів закладів загальної середньої освіти, розроблена відповідно до [Державного стандарту базової середньої освіти](#) на продовження реформи «Нова українська школа».
- Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти (постанова КМУ від 23.11.2011 № 1392) (7-11 класи)
- Наказу МОН України №405 від 20.04.2018 "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня". (7-9класи)
- Наказу МОН України №408 від 20.04.2018 "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня".
- Наказу МОН України №1493 від 28.11.2019 р. «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня».
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698", Оновлені програми для 7-11 класів, які працюють за Держстандартом 2011 року

Освітня програма Львівського державного музичного ліцею ім. С. Крушельницької складається з 4-х частин та додатків:

- Освітня програма I ступеня (1- 2 класи);
- Освітня програма I ступеня (3- 4 класи);
- Освітня програма II ступеня (5-6 класи);
- Освітня програма II ступеня (7-9 класи);
- Освітня програма III ступеня (10-11 ті класи.).

Освітня програма
Львівського державного музичного ліцею імені С. Крушельницької
I ступеня (1-2 класи)

Освітня програма ЛДМЛ ім. С. Крушельницької (далі ліцею) I ступеня (початкова освіта, 1-2 класи) розроблена на основі Типової освітньої програми для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688); Наказу МКШ від 30.08.2018 №760 «Про затвердження Типових навчальних планів початкової школи з метою впровадження Державного стандарту початкової освіти»; наказу Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 року № 1272 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти»; листа Міністерства освіти і науки України № 1/9-482 від 22.09 2021 року «Щодо методичних рекомендацій про викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2022/2023 навчальному році».

Освітня програма початкової освіти ліцею (далі - освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі - Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження,
- перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей та/або предметів і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення (за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти під керівництвом Савченко О.Я.);
- очікувані результати навчання здобувачів освіти;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу ;
- опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-х класів закладів загальної середньої освіти складає 805 годин/навчальний рік.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 2-х класів закладів загальної середньої освіти складає 875 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах закладу загальної середньої освіти I ступеня (далі - навчальний план).

У ліцеї передбачено варіант навчального плану початкової школи, який відповідає типовій освітній програмі, розробленій під керівництвом О. Я. Савченко, затвердженій наказом Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 року № 1272 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти». Навчальний план містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів музичного мистецтва: сольфеджіо, слухання музики, хорового співу, ритміки. (1 - 2 клас).

Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальні плани містять усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчальних планів цієї освітньої програми.

Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей

Освітню програму ЛДМЛ ім. Соломії Крушельницької для I ступеня укладено за основними освітніми галузями.

Мовно-літературна, у тому числі:

- Українська мова та література (МОВ)
- Іншомовна освіта (ІНО)
- Математична (МАО)
- Природнича (ПРО)
- Громадянська та історична (ГІО)
- Технологічна (ТЕО)
- Інформатична (ІФО)
- Соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО)
- Мистецька (МІО)
- Фізкультурна (ФІО)

Компетентнісний потенціал кожної освітньої галузі забезпечує формування всіх ключових компетентностей.

Для кожної освітньої галузі визначено мету та загальні результати навчання здобувачів освіти в цілому. За ними впорядковано обов'язкові результати навчання здобувачів освіти, які є основою для їх подальшого навчання на наступних рівнях загальної середньої освіти.

Мовно-літературна освітня галузь

Українська мова і літературне читання

Метою початкового курсу мовно-літературної освіти є розвиток особистості дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності, формування ключових, комунікативної та читацької компетентностей; розвиток здатності спілкуватися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву, послуговуватися нею в особистому й суспільному житті, у міжкультурному діалозі; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, розвиток мовленнєво-творчих здібностей.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- виховання в учнів позитивного емоційно-ціннісного ставлення до української мови, читання, дитячої книжки, формування пізнавального інтересу до рідного слова, прагнення вдосконалювати своє мовлення;
- розвиток мислення, мовлення, уяви, пізнавальних і літературно-творчих здібностей школярів;
- формування повноцінних навичок читання і письма, уміння брати участь у діалозі, інсценізаціях, створювати короткі усні й письмові монологічні висловлення;
- формування вмінь працювати з різними видами та джерелами інформації;

- ознайомлення учнів з дитячою літературою різної тематики й жанрів, формування прийомів самостійної роботи з дитячими книжками;
- формування умінь опрацьовувати тексти різних видів (художні, науковопопулярні, навчальні, медіатексти);
- дослідження мовних одиниць і явищ з метою опанування початкових лінгвістичних знань і норм української мови;
- залучення молодших школярів до практичного застосування умінь з різних видів мовленнєвої діяльності в навчальних і життєвих ситуаціях.

Відповідно до зазначених мети і завдань у початковому курсі мовнолітературної освіти виділено такі змістові лінії: «Взаємодіємо усно», «Читаємо», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища». Змістові лінії реалізуються через такі інтегровані курси і навчальні предмети:

1 клас – інтегрований курс «Навчання грамоти»;

2 клас – навчальні предмети «Українська мова», «Читання».

Іншомовна освітня галузь

Іноземна мова

Головна мета навчання іноземної мови у початковій школі полягає у формуванні в учнів комунікативної компетенції, що забезпечується лінгвістичним, мовленнєвим і соціокультурним досвідом, узгодженим з віковими можливостями молодших школярів.

Зміст навчання іноземної мови у початковій школі добирається відповідно до психофізіологічних особливостей учнів молодшого шкільного віку.

У початковій школі важливо зацікавити учнів вивченням іноземної мови, викликати в них позитивне ставлення до предмета, вмотивувати необхідність володіння іноземною мовою як засобом міжкультурного спілкування.

Завдання іноземних мов у реалізації мети початкової загальної середньої освіти

Зміст навчання забезпечується єдністю предметного, процесуального та емоційно-ціннісного компонентів і створюється на засадах оволодіння іноземною мовою у контексті міжкультурної парадигми, що передбачає навчання мови народу, який нею спілкується, та ознайомлення з його культурою. Такий підхід зумовлює формування готовності до міжкультурної комунікації у межах типових сфер, тем і ситуацій спілкування, визначених навчальною програмою. На кінець 2-го класу учні досягають рівня Pre A1. Ці рівні характеризують результати навчальних досягнень у кожному виді мовленнєвої діяльності та узгоджуються із Загальноєвропейськими Рекомендаціями з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. Завдання полягає у формуванні вмінь:

- здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою;
- розуміти на слух зміст автентичних текстів;
- читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту;
- здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань;
- адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів;
- використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів;

- критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб;
- висловлювати свої думки, почуття та ставлення;
- ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.

Провідним засобом реалізації вказаної мети є компетентнісний підхід до організації навчання у загальноосвітній школі на основі ключових компетентностей як результату навчання.

Математична освітня галузь

Математика

Метою навчання математики є різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій засобами математичної діяльності, формування математичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- формування в учнів розуміння ролі математики в пізнанні явищ і закономірностей навколишнього світу;
- формування у дітей досвіду використання математичних знань та способів дій для розв'язування навчальних і практичних задач;
- розвиток математичного мовлення учнів, необхідного для опису математичних фактів, відношень і закономірностей;
- формування в учнів здатності міркувати логічно, оцінювати коректність і достатність даних для розв'язування навчальних і практичних задач.

Реалізація мети і завдань початкового курсу математики здійснюється за такими змістовими лініями: «Числа, дії з числами. Величини», «Геометричні фігури», «Вирази, рівності, нерівності», «Робота з даними», «Математичні задачі і дослідження».

До програми кожного класу подано орієнтовний перелік додаткових тем для розширеного вивчення курсу. Додаткові теми не є обов'язковими для вивчення. Учитель може обрати окремі теми із запропонованих або дібрати теми самостійно з огляду на методичну доцільність та пізнавальні потреби учнів. Результати вивчення додаткових тем не підлягають оцінюванню. Досвід математичної діяльності застосовується у вивченні інших предметів (освітніх галузей) шляхом використання учнями математичних методів чи інших засобів для пізнання дійсності. Рекомендовано раз на два тижні проводити уроки для організації та виконання міжпредметних навчальних проєктів, міні-досліджень тощо.

Я досліджую світ

(Інтегрований курс)

Природнича, громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна освітні галузі

Ці галузі реалізуються в інтегрованому курсі за різними видами інтеграції (тематична, процесуальна, міжгалузєва; в межах однієї галузі; на інтегрованих уроках, під час тематичних днів, в процесі проєктної діяльності) за активного використання міжпредметних зв'язків, організації різних форм взаємодії учнів. Для розв'язання учнями практичних завдань у життєвих ситуаціях залучаються навчальні результати з інших освітніх галузей.

Метою навчальної програми «Я досліджую світ» є особистісний розвиток молодших школярів на основі формування цілісного образу світу в процесі засвоєння різних видів соціального досвіду, який охоплює систему інтегрованих знань про природу і суспільство, ціннісні орієнтації в різних сферах життєдіяльності та соціальної практики, способи дослідницької поведінки, які характеризують здатність учнів розв'язувати практичні задачі.

Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання таких завдань:

- формування дослідницьких умінь, опанування доступних способів пізнання себе, предметів і явищ природи і суспільного життя (спостереження, обстеження, дослід, практична робота, вимірювання, систематизація, класифікація, встановлення логічної та часової послідовності подій, критична оцінка побаченого (почутого), встановлення зв'язків і залежностей в природі і суспільстві, між станом довкілля і діяльністю людини, впливу поведінки на здоров'я та безпеку, залежності результату від докладених зусиль, аналіз наслідків ризикованої поведінки);

- виховання активної позиції щодо громадянської і соціальнокультурної належності себе і своєї родини до України, інтересу до пізнання історії та природи свого краю і країни; пошани до символів держави, ініціативної поведінки у громадських акціях, у відзначенні пам'ятних дат і подій;

- розвиток толерантності у соціальній комунікації, ціннісного ставлення до природи та її пізнання, до приватного життя інших людей, усвідомлення правової відповідальності у ситуаціях застосування норм і правил життя в суспільстві, інші соціальні навички щодо взаємодії і співпраці в різних видах діяльності;

- створення умов для самовираження учнів у різних видах діяльності, становлення екологічно грамотної та соціально адаптованої особистості.

Тематичну основу курсу складають змістові лінії, які визначені Державним стандартом початкової освіти і охоплюють складники названих вище галузей в їх інтегрованій суті, а саме:

«Людина» (пізнання себе, своїх можливостей; здорова і безпечна поведінка); «Людина серед людей» (стандарт поведінки в сім'ї, в суспільстві; моральні норми; навички співжиття і співпраці);

«Людина в суспільстві» (громадянські права та обов'язки як члена суспільства. Пізнання свого краю, історії, символів держави. Внесок українців у світові досягнення);

«Людина і світ» (толерантне ставлення до різноманітності світу людей, культур, звичаїв);

«Людина і природа» (пізнання природи; взаємозв'язок об'єктів і явищ природи; рукотворний світ людини; відповідальна діяльність людини у природі; роль природничих знань і технологій у житті людини; залежність між діяльністю людини і станом довкілля).

Типова навчальна програма дає змогу вчителю самостійно обирати й формувати інтегрований та автономний спосіб подання змісту із освітніх галузей Стандарту, добирати дидактичний інструментарій, орієнтуючись на індивідуальні пізнавальні запити і можливості учнів (рівень навченості, актуальні стани потреб, мотивів, цілей, сенсорного та емоційно-вольового розвитку). Можливі засоби інтеграції в процесі реалізації програми «Я досліджую світ» передбачають включення учнів в практику виконання різноманітних завдань дослідницького характеру, як от:

- дослідження-розпізнавання (Що це? Яке воно? Обстеження за допомогою органів чуття, опис, порівняння з іншими предметами, явищами; спільне - відмінне, до якого цілого воно належить);
- дослідження-спостереження (Як воно діє? Що з ним відбувається? Для чого призначене?);

- дослідження-пошук (запитування, передбачення, встановлення часової логічної послідовності явищ, подій; встановлення причинно – наслідкових зв'язків (Чому? Яким чином? Від чого залежить? З чим пов'язано?), догадка, висновок-узагальнення).

Інформатична освітня галузь

Інформатика

Інформатична освітня галузь починає реалізуватися з 2-го класу. Метою навчання інформатиці є різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій, формування інформатичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання. Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- формування в учнів уявлення про роль інформаційно-комунікаційних технологій у житті людини;
- формування вмінь описувати об'єкти реальної та віртуальної дійсності різноманітними засобами подання інформації;
- формування початкових навичок інформаційної діяльності, зокрема вмінь опрацьовувати текстову та графічну інформацію;
- формування у дітей початкового досвіду використання комп'ютерної техніки для розв'язування навчальних, творчих і практичних задач;
- розвиток логічного, алгоритмічного, творчого та об'єктно-орієнтованого мислення учнів.

За результатами формування предметної компетентність випускники початкової школи повинні використовувати початкові знання вміння та навички для: доступу до інформації (знання де шукати і як отримувати інформацію); опрацювання інформації; перетворення інформації із однієї форми в іншу; створення інформаційних моделей; оцінки інформації за її властивостями. Програма побудована лінійно-концентрично (з горизонтальним поглибленням).

Дизайн і технології

(інтегрований курс)

Технологічна освітня галузь

Зміст технологічної освітньої галузі реалізовується через інтегрований курс «Дизайн і технології» та «Образотворче мистецтво».

Метою навчання дизайну і технологій є розвиток особистості дитини засобами предметно-перетворювальної діяльності, формування ключових та проєктно-технологічної компетентностей, необхідних для розв'язання життєвих проблем у взаємодії з іншими, культурного й національного самовираження.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- формування допитливості, цілісного уявлення про матеріальне і нематеріальне виробництво;
- виховання естетично-ціннісного ставлення до традицій українського народу в праці, декоративно-ужитковому мистецтві;
- набуття досвіду поетапного створення корисних і естетичних виробів у партнерській взаємодії: від задуму до його втілення в матеріалах;
- вироблення навичок раціонального використання матеріалів, безпечного застосування традиційних та сучасних технологій;

- формування культури праці, прагнення удосконалити процес і результати проектно-технологічної діяльності, свій життєвий простір.

Реалізація мети і завдань навчального предмета здійснюється за такими змістовими лініями: «Інформаційно-комунікаційне середовище», «Середовище проектування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації».

Навчальний матеріал вибудовується навколо актуальних освітніх тем, розв'язання життєвих проблем, встановлення взаємозв'язків з іншими освітніми галузями.

Мистецька освітня галузь

Музичне мистецтво. Образотворче мистецтво.

У Державному стандарті загальної середньої освіти освітньої галузі «Мистецтво» музичну компетентність визначено як здатність до розуміння і творчого самовираження у сфері музичного мистецтва, що формується у процесі музичної діяльності (сприймання, виконання, створення).

Основою для визначення комплексу музичних компетентностей є види музичної діяльності, пов'язаної зі сприйманням, виконанням та створенням музики.

Також у визначенні змісту предметних музичних компетентностей ураховано державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів (знає, оцінює та інтерпретує, розуміє, уміє, застосовує, виявляє естетичне ставлення, виражає власні оцінні судження тощо). Отже, визначено такий комплекс музичних компетентностей: інтерпретаційні, вокально-хорові виконавські, інструментально-виконавські, творчі.

1. Інтерпретаційні (здатність до аналізу та інтерпретації музичних творів, усвідомлення розвитку музичного образу, застосування відповідної термінології);

2. Вокально-хорові виконавські (застосування вокально-хорових навичок під час виразного виконання народних і професійних пісень);

3. Інструментально-виконавські (застосування елементарних навичок гри на музичних інструментах: народних, сучасних (електронних), прочитання та виконання партитури на дитячих музичних інструментах);

4. Творчі (імпровізація (вокальна, інструментальна), драматизація, інсценізація, створення мелодій, ритмічних і музичних супроводів).

Метою організації навчального процесу на уроках музичного мистецтва є розвиток комплексу музичних компетентностей у процесі активної музичної діяльності школярів (слухання, виконання, створення).

З упровадженням компетентнісного підходу до змісту та організації художньо-естетичного процесу підвищується увага до питань творчого розвитку дітей, де головним завданням є розвиток їхніх творчих здібностей засобами мистецтва, зокрема музичного.

Музичне мистецтво має необмежені можливості для розвитку творчих здібностей учнів, адже музика спонукає до творчої діяльності, що потребує, у свою чергу, засвоєння певної сукупності спеціальних знань, умінь, компетентностей. Творча компетентність є тим засобом, що допомагає дитині відтворювати свої почуття, думки, фантазії у самостійній творчій діяльності, що приводить до вищого прояву творчої самореалізації дитини — креативу.

З метою інтеграції змісту навчальних предметів і предметних циклів, формування ключових та предметних компетентностей у зміст навчальних програм введено наскрізні змістові лінії – соціально значущі надпредметні теми, які сприяють формуванню в учнів уявлення про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях: «Екологічна безпека та сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість та фінансова грамотність». Особливості їх реалізації зазначено у пояснювальних записках до програм. Звертаємо увагу,

що реалізація змісту наскрізних змістових ліній має бути педагогічно коректною і доцільною та втілюватися через відповідні мистецькі трактування, приклади і методи навчання.

Метою навчання музичного та образотворчого мистецтва у школі є всебічний художньо-естетичний розвиток особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва; плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини; формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- розвиток почуттєвої сфери учнів, набуття ними досвіду емоційно естетичних переживань;
- пробудження інтересу до пізнання творів різних видів мистецтва; виховання гордості за здобутки рідного мистецтва й поваги до творчості інших етносів та народів;
- формування умінь художнього сприймання, аналізу художньої мови та оцінювання творів мистецтва відповідно до вікових можливостей з використанням мистецької термінології;
- оволодіння способами художньо-творчої діяльності в різних видах мистецтва, комунікації з іншими в художній творчості;
- формування елементарних умінь застосування цифрових технологій у мистецькій творчості і презентації здобутів;
- розвиток мистецьких здібностей, здатності самовираження й керування власними емоційними станами через мистецтво та різні види художньої творчості;
- формування здатності встановлювати асоціації між видами мистецтва; між мистецтвом і явищами довкілля;
- досягнення усвідомлення значення мистецтва в житті людини;
- виховання культури глядача-слухача;
- формування здатності об'єктивно оцінювати творчі здобутки свої та інших.
- здатність опановувати музичними творами; згідно з програмними вимогами в повному обсязі;

- володіння різними елементами виразності музичної фактури;

Мистецька освітня галузь реалізується через інтегровані предмети вивчення за окремими видами мистецтва: *«Музичне мистецтво»* та *«Образотворче мистецтво»*, де відбудеться реалізація упродовж циклу навчання всіх очікуваних результатів галузі.

Фізкультурна освітня галузь

Фізична культура

Метою навчання фізичної культури є всебічний фізичний розвиток особистості учня засобами фізкультурної та ігрової діяльності, формування в молодших школярів ключових фізкультурних компетентностей, ціннісного ставлення до фізичної культури, спорту, фізкультурно-оздоровчих занять та виховання фізично загартованих і патріотично налаштованих громадян України.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- виховання в молодших школярів розуміння значущості занять фізичними вправами, спортивними іграми як важливого засобу зміцнення здоров'я, отримання задоволення, гартування тіла та характеру, самовираження, соціальної взаємодії у процесі фізкультурно-оздоровчої діяльності;

- формування в учнів здатності володіння різними способами рухової діяльності, виконання фізичних вправ; уміння грати в рухливі та спортивні ігри за спрощеними правилами;
- розвиток в молодших школярів здатності встановлювати причинно-наслідкові зв'язки позитивних та негативних чинників щодо стану свого здоров'я та фізичного розвитку;
- використовувати різні способи пошуку корисної інформації у довідникових джерелах, у тому числі за допомогою інформаційно-комунікативних технологій і критичного мислення;
- формування в учнів здатності творчо застосовувати набутий досвід з фізичної культури, використовувати сили природи для зміцнення здоров'я та фізичного вдосконалення;
- розвиток в молодших школярів здатності використовувати навички самоконтролю і самооцінювання свого фізичного стану, дотримуватися санітарно-гігієнічних правил та безпечної поведінки в процесі фізкультурно-оздоровчої діяльності;
- розвиток в учнів здатності спілкуватися і взаємодіяти з дорослими й однолітками, співпрацювати та досягати спільних командних цілей у процесі спортивно-ігрової діяльності, використовувати термінологічний апарат з фізичної культури рідною мовою під час фізкультурно-оздоровчої діяльності;
- виховання в молодших школярів емоційно-ціннісного ставлення до занять фізичною культурою та спортом, здатності добирати фізичні вправи для розвитку фізичних якостей з урахуванням індивідуальних можливостей, бажання керуватися правилами безпечної і чесною гри, уміння боротися, вигравати і програвати; формування зацікавленості досягненнями українських спортсменів на Олімпійських іграх та інших спортивних змаганнях.

Зазначена мета і завдання реалізуються за такими змістовими лініями: «Рухова діяльність», «Ігрова та змагальна діяльність».

У початковій школі може здійснюється поділ класів на групи при вивченні англійської мови та інформатики відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. №128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517).

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів урахувані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1-х класах - 35 хвилин, у - 2-х класах - 40 хвилин.

Відповідно постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688) години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний час, передбачений на варіативну складову використовується на навчальну програму «Музичне мистецтво» (1-2 клас).

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту». В ліцеї середня наповнюваність перших та других класів к складає 30 учнів.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

- 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- 2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- 3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмій в особистому і суспільному житті людини;
- 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
- 5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умій, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;
- 6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;
- 7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
- 8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
- 9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного і здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;
- 10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;
- 11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

15) мистецька компетентність **здатність опанувати музичними творами згідно з програмними вимогами в повному обсязі; володіння різними елементами виразності музичної фактури;**

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами, **здатність опанувати музичними творами згідно з програмними вимогами в повному обсязі**

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.

1. Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту») з урахуванням досягнень попереднього етапу розвитку здобувачів освіти та відповідних здібностей до музичного мистецтва, що встановлюються в ході вступних випробувань. В ЛІЦЕЙ зараховуються діти, які мають яскраві музичні дані і можуть навчатися на відділах – фортепіанному, скрипковому, струнному, духових та ударних інструментів, вокальному, народних інструментів та музично-теоретичних дисциплін. Вступні випробування проводяться у вигляді практичної демонстрації творчих здібностей та/або компетентностей вступника, та перевірки його теоретичних знань.

Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 листопада поточного року.

Особи з особливими освітніми потребами, які мають відповідні здібності до музичного мистецтва, можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Основними формами організації освітнього процесу є:

- різні типи уроку з використанням інтерактивних методів навчання,
- екскурсії,
- віртуальні подорожі,
- спектаклі,
- квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час,
- дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти,
- сюжетно-рольові ігри,
- інсценізації,
- моделювання,
- ситуаційні вправи,
- дитяче волонтерство тощо.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Типової освітньої програми вчителі використовують внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру.

Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).
- завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:
- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування проводяться моніторингові дослідження навчальних досягнень на шкільному рівні, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Освітня програма початкової освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Реалізація освітньої програми початкової освіти забезпечує всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Освітня програма

ЛДМЛ ім. Соломії Крушельницької

I ступеня (3-4 класи)

Освітня програма ЛДМЛ ім. Соломії Крушельницької (початкова освіта) розроблена на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня, на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688); наказу Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 року № 1273 «Про затвердження типових освітніх програм для 3 - 4 класів закладів загальної середньої освіти»; листа Міністерства освіти і науки України від 1/9-482 від 22.09.21 року «Щодо методичних рекомендацій про викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2023/2024 навчальному році.

Освітня програма початкової освіти ліцею (далі - освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

- загальний обсяг навчального навантаження,
- перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей та/або предметів і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення (за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти під керівництвом Савченко О.Я.);
- очікувані результати навчання здобувачів освіти;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу ;
- опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 3-4-х класів закладів загальної середньої освіти складає 1820 годин/навчальний рік:

для 3-х класів - 910 годин/навчальний рік,

для 4-х класів - 910 годин/навчальний рік

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах закладу загальної середньої освіти I ступеня (далі – навчальний план).

У ліцеї передбачено варіант навчального плану початкової школи, який відповідає типовій освітній програмі, розробленій під керівництвом О.Я. Савченко, затвердженій наказом Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 року №1273 «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти». Навчальний план

містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, в якій додаткові години використано на підсилення предметів музичного мистецтва (3-4 клас).

Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей

Освітню програму ЛДМЛ ім. С. Крушельницької для I ступеня укладено за основними освітніми галузями.

Мовно-літературна, у тому числі:

Українська мова та література) (МОВ)

Іншомовна освіта (ІНО)

Математична (МАО)

Природнича (ПРО)

Громадянська та історична (ГІО)

Технологічна (ТЕО)

Інформатична (ІФО)

Соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО)

Мистецька (МІО)

Фізкультурна (ФІО)

Компетентнісний потенціал кожної освітньої галузі забезпечує формування всіх ключових компетентностей.

Для кожної освітньої галузі визначено мету та загальні результати навчання здобувачів освіти в цілому. За ними впорядковано обов'язкові результати навчання здобувачів освіти, які є основою для їх подальшого навчання на наступних рівнях загальної середньої освіти.

У освітній програмі (3-4 класи) **мовно-літературну галузь** структуровано через впровадження навчальних предметів «Українська мова», «Літературне читання».

Мовно-літературна освітня галузь

Українська мова

Мета – формування мотивації вивчення української мови; розвиток особистості дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності; формування комунікативної та інших ключових компетентностей; розвиток здатності спілкуватися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву, послуговуватися нею в особистому й суспільному житті, у міжкультурному діалозі; розвиток логічного, критичного та образного мислення, мовленнєво-творчих здібностей; формування готовності до вивчення української мови в подальших класах.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких **завдань**:

– виховання в учнів позитивного емоційно-ціннісного ставлення до української мови, формування пізнавального інтересу до рідного слова, прагнення вдосконалювати своє мовлення;

– розвиток зв'язного мовлення, уяви, пізнавальних здібностей, логічного, критичного та образного мислення школярів;

– формування повноцінної навички письма, уміння брати участь у діалозі, створювати короткі усні й письмові монологічні висловлення;

– дослідження мовних одиниць і явищ з метою опанування початкових лінгвістичних знань і норм української мови;

– залучення молодших школярів до практичного застосування умінь з різних видів мовленнєвої діяльності в навчальних і життєвих ситуаціях.

Реалізація зазначених мети і завдань здійснюється за такими **змістовими лініями**:

«Взаємодіємо усно», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища».

На вивчення української мови в 3 і 4 класах виділено по 122 години (3,5 години на тиждень). Рекомендовано 3 години на тиждень проводити уроки української мови, 1 годину на два тижні – урок розвитку зв'язного мовлення.

Мовно-літературна освітня галузь

Літературне читання

Мета – розвиток особистості молодшого школяра засобами різних видів читацької діяльності; формування читацької, комунікативної та інших ключових компетентностей; збагачення емоційно-ціннісного, естетичного, соціального та пізнавального досвіду; розвиток образного, критичного і логічного мислення та літературно-творчих здібностей; формування готовності до вивчення української та зарубіжної літератури в освітньому закладі II ступеня.

Досягнення мети передбачає розв'язання таких **завдань**:

- ознайомлення учнів з дитячою літературою різної тематики і жанрів;
- формування в учнів повноцінної навички читання як універсального інструменту функціональної грамотності;
- розвиток інтересу і здатності до самостійної читацької діяльності для задоволення різних потреб читача;
- формування умінь опрацьовувати художні, науково-художні тексти;
- оволодіння прийомами структурно-сислового і образного аналізу текстів різних видів;
- розвиток образного, критичного, логічного мислення та мовлення;
- формування умінь самостійної роботи з різними видами і джерелами інформації;
- формування прийомів роботи з дитячою книжкою, періодичною, довідковою літературою;
- формування вмінь безпечного і критичного використання медіапродукції, здатності створювати медіапродукти і спілкуватися за допомогою медіазасобів;
- розвиток уяви і здатності виявляти себе у різних видах літературно-творчої діяльності.

*Відповідно до мети і завдань предмета «Літературне читання» визначено такі **змістові лінії**: «Пізнаємо простір дитячого читання»; «Розвиваємо навичку читання, оволодіваємо прийомами розуміння прочитаного»; «Взаємодіємо усно за змістом прослуханого»; «Досліджуємо і взаємодіємо з текстами різних видів»; «Оволодіваємо прийомами роботи з дитячою книжкою»; «Досліджуємо і взаємодіємо з медіапродукцією»; «Перетворюємо та інсценізуємо прочитане; створюємо власні тексти».*

Реалізація змістових ліній програми з літературного читання здійснюється процесі особистісно зорієнтованої розвивальної читацької і комунікативної діяльності учнів. Враховуючи потреби та інтереси молодших школярів у пізнанні світу людей, природи, самопізнанні, залучаючи їх до вдумливого читання найкращих дитячих книжок, текстів, різних видів учитель виховує україномовну особистість, компетентного, критично мислячого читача, який розуміє цінність книги, відчуває красу рідного слова, збагачує свій читацький, мовленнєвий і пізнавальний досвід.

Мовно-літературна освітня галузь

Іноземна мова

Головна **мета** навчання іноземної мови у початковій школі полягає у формуванні в учнів комунікативної компетенції, що забезпечується лінгвістичним, мовленнєвим і соціокультурним досвідом, узгодженим з віковими можливостями молодших школярів.

Зміст навчання забезпечується єдністю предметного, процесуального та емоційно-ціннісного компонентів і створюється на засадах оволодіння іноземною мовою у контексті міжкультурної парадигми, що передбачає навчання мови народу, який нею спілкується, та ознайомлення з його культурою. Такий підхід зумовлює формування готовності до міжкультурної комунікації у межах типових сфер, тем і ситуацій спілкування, визначених навчальною програмою. На кінець 4-го класу учні досягають рівня А1. Ці рівні характеризують результати навчальних досягнень у кожному виді мовленнєвої діяльності та узгоджуються із Загальноєвропейськими Рекомендаціями з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання.

Завдання полягає у формуванні вмінь:

- здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою;
- розуміти на слух зміст автентичних текстів;
- читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту;
- здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань;
- адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів;
- використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів;
- критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб;
- висловлювати свої думки, почуття та ставлення;
- ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.

Провідним засобом реалізації вказаної мети є компетентнісний підхід до організації навчання у загальноосвітній школі на основі ключових компетентностей як результату навчання.

Математична освітня галузь

Математика

Метою навчання математики є різнобічний розвиток особистості дитини та світоглядних орієнтацій засобами математичної діяльності, формування математичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких **завдань**:

- формування в учнів розуміння ролі математики в пізнанні явищ і закономірностей навколишнього світу;
- формування у дітей досвіду використання математичних знань та способів дій для розв'язування навчальних і практичних задач;
- розвиток математичного мовлення учнів, необхідного для опису математичних фактів, відношень і закономірностей;
- формування в учнів здатності міркувати логічно, оцінювати коректність і достатність даних для розв'язування навчальних і практичних задач.

Реалізація мети і завдань **початкового курсу математики** здійснюється за такими **змістовими лініями**: «Числа, дії з числами. Величини», «Геометричні фігури», «Вирази, рівності, нерівності», «Робота з даними», «Математичні задачі і дослідження».

До програми кожного класу подано орієнтовний перелік додаткових тем для розширеного вивчення курсу. Додаткові теми не є обов'язковими для вивчення. Учитель може обрати

окремі теми із пропонування або дібрати теми самостійно з огляду на методичну доцільність та пізнавальні потреби учнів. Результати вивчення додаткових тем не підлягають оцінюванню.

Досвід математичної діяльності застосовується у вивченні інших предметів (освітніх галузей) шляхом використання учнями математичних методів чи інших засобів для пізнання дійсності. Рекомендовано раз на два тижні проводити уроки для організації та виконання міжпредметних навчальних проектів, міні-досліджень тощо.

Природнича, громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна освітні галузі

«Я досліджую світ»

Зазначені освітні галузі реалізуються в інтегрованому курсі за різними видами інтеграції (тематична, процесуальна, міжгалузева; в межах однієї галузі; на інтегрованих уроках, під час тематичних днів, в процесі проектної діяльності) за активного використання міжпредметних зв'язків, організації різних форм взаємодії учнів. Для розв'язання учнями практичних завдань у життєвих ситуаціях залучаються навчальні результати з інших освітніх галузей.

Метою навчальної програми «Я досліджую світ» є особистісний розвиток молодших школярів на основі формування цілісного образу світу в процесі засвоєння різних видів соціального досвіду, який охоплює систему інтегрованих знань про природу і суспільство, ціннісні орієнтації в різних сферах життєдіяльності та соціальної практики, способи дослідницької поведінки, які характеризують здатність учнів розв'язувати практичні задачі. Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання таких завдань:

- формування дослідницьких умінь, опанування доступних способів пізнання себе та свого організму, предметів і явищ природи і суспільного життя (спостереження, обстеження, дослід, практична робота, вимірювання, систематизація, класифікація, встановлення логічної та часової послідовності подій, критична оцінка побаченого (почутого), встановлення зв'язків і залежностей в природі і суспільстві; між станом довкілля і діяльністю людини, вплив поведінки на здоров'я та безпеку, залежність результату роботи від докладених зусиль; аналіз наслідків ризикованої поведінки);
- виховання активної позиції щодо громадянської і соціально-культурної належності себе і своєї родини до України; інтересу до пізнання історії та природи свого краю і країни; пошани до символів держави, ініціативної патріотичної поведінки у громадських акціях, у відзначенні пам'ятних дат і подій;
- розвиток толерантності у соціальній комунікації, ціннісного ставлення до природи та її пізнання, до приватного життя інших людей, усвідомлення правової відповідальності у ситуаціях застосування норм і правил життя в суспільстві, інші соціальні навички у взаємодії і співпраці в різних видах діяльності;
- створення умов для самовираження учнів у різних видах діяльності, становлення екологічно грамотної та соціально адаптованої особистості.

Тематичну основу курсу складають змістові лінії, які визначені Державним стандартом початкової освіти і охоплюють складники названих вище галузей в їх інтегрованій суті, а саме: «Людина», «Людина серед людей», «Людина в суспільстві», «Людина і світ», «Природа», «Людина і природа».

Технологічна освітня галузь

Дизайн і технології.

Зміст технологічної освітньої галузі реалізовується через інтегрований курс «Дизайн і технології».

Мета - цілісний розвиток особистості дитини засобами предметно-перетворювальної діяльності, формування ключових та проєктно-технологічної компетентностей, необхідних для розв'язання життєвих проблем, культурного й національного самовираження.

Досягнення мети передбачає виконання таких завдань:

- формування допитливості, цілісного уявлення про матеріальне і нематеріальне виробництво;
- сприяння розвитку естетично-ціннісного ставлення до традицій українського народу в праці, декоративно-ужитковому мистецтві;
- набуття досвіду поетапного створення корисних і естетичних виробів у партнерській взаємодії: від задуму до його втілення в різних матеріалах;
- вироблення навичок раціонального використання матеріалів, безпечного застосування традиційних та сучасних технологій;
- формування культури праці, прагнення удосконалювати процес і результати проектно-технологічної діяльності, свій життєвий простір.

Реалізація мети і завдань інтегрованого курсу «Дизайн і технології» здійснюється за змістовими лініями, які відображають структуру розвитку особистості та завершеного циклу проектно-технологічної діяльності: «Інформаційно-комунікаційне середовище», «Середовище проектування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації».

Програма надає можливість розв'язувати реальні життєві проблеми, реалізовувати інтегративні та творчі можливості проектно-технологічної діяльності, встановлювати взаємозв'язки з іншими освітніми галузями, співпрацювати з експертами різних професійних сфер за межами школи.

Навчальний матеріал вибудовується навколо актуальних освітніх тем. Розподіл навчальних годин за темами, добір об'єктів проектно-технологічної діяльності вчитель визначає самостійно, враховуючи умови навчання та педагогічну доцільність.

Інформатична освітня галузь

Інформатика

Метою інформатичної освітньої галузі є формування у здобувача освіти інформаційно-комунікаційної та інших ключових компетентностей, здатності до розв'язання завдань з використанням цифрових пристроїв та інформаційно-комунікаційних технологій для розвитку критичного, аналітичного, синтетичного, логічного мислення, реалізації творчого потенціалу, формування активної, відповідальної, безпечної та етичної діяльності в інформаційному суспільстві.

Головними завданнями є формування умінь:

- знаходити та опрацьовувати інформацію із використанням пошукових систем;
- створювати інформаційні об'єкти та опрацьовувати їх у програмних середовищах;
- здійснювати індивідуальну й колективну діяльність в інформаційному середовищі;
- критично оцінювати інформацію для розв'язання життєвих проблем;
- дотримуватися етичних, міжкультурних та правових норм інформаційної взаємодії;
- дотримуватися правил безпечної роботи з комп'ютерними пристроями.

Реалізація мети і завдань навчального предмета здійснюється за змістовими лініями «Інформація. Дії з інформацією», «Комп'ютерні пристрої для здійснення дій із інформацією», «Об'єкт. Властивості об'єкта», «Створення інформаційних моделей. Змінення готових. Використання» «Алгоритми»

Оцінювання якості підготовки здобувачів освіти з предмету здійснюється в таких аспектах:

- 1) рівень володіння теоретичними знаннями;
- 2) здатність до застосування вивченого матеріалу у практичній діяльності;
- 3) свідоме та відповідальне ставлення до етичних, міжкультурних та правових норм інформаційної взаємодії;
- 4) вміння співпрацювати;
- 5) використання матеріалу із повсякденного життя, навчальних предметів;
- 6) свідоме знання правил безпечної праці.

Мистецька освітня галузь

Мистецтво

Мистецька освітня галузь реалізується через предмети вивчення за окремими видами мистецтва: **музичне мистецтво** за умови реалізації упродовж циклу навчання всіх очікуваних результатів галузі та інтегрування навчального змісту.

У Державному стандарті загальної середньої освіти освітньої галузі «Мистецтво» музичну компетентність визначено як здатність до розуміння і творчого самовираження у сфері музичного мистецтва, що формується у процесі музичної діяльності (сприймання, виконання, створення).

Основою для визначення комплексу музичних компетентностей є види музичної діяльності, пов'язаної зі сприйманням, виконанням та створенням музики.

Також у визначенні змісту предметних музичних компетентностей ураховано державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів (знає, оцінює та інтерпретує, розуміє, уміє, застосовує, виявляє естетичне ставлення, виражає власні оцінні судження тощо). Отже, визначено такий комплекс музичних компетентностей: інтерпретаційні, вокально-хорові виконавські, інструментально-виконавські, творчі.

1. Інтерпретаційні (здатність до аналізу та інтерпретації музичних творів, усвідомлення розвитку музичного образу, застосування відповідної термінології);

2. Вокально-хорові виконавські (застосування вокально-хорових навичок під час виразного виконання народних і професійних пісень);

3. Інструментально-виконавські (застосування елементарних навичок гри на музичних інструментах: народних, сучасних (електронних), прочитання та виконання партитури на дитячих музичних інструментах);

4. Творчі (імпровізація (вокальна, інструментальна), драматизація, інсценізація, створення мелодій, ритмічних і музичних супроводів).

Метою організації навчального процесу на уроках музичного мистецтва є розвиток комплексу музичних компетентностей у процесі активної музичної діяльності школярів (слухання, виконання, створення).

З упровадженням компетентнісного підходу до змісту та організації художньо-естетичного процесу підвищується увага до питань творчого розвитку дітей, де головним завданням є розвиток їхніх творчих здібностей засобами мистецтва, зокрема музичного.

Музичне мистецтво має необмежені можливості для розвитку творчих здібностей учнів, адже музика спонукає до творчої діяльності, що потребує, у свою чергу, засвоєння певної сукупності спеціальних знань, умінь, компетентностей. Творча компетентність є тим засобом, що допомагає дитині відтворювати свої почуття, думки, фантазії у самостійній творчій діяльності, що приводить до вищого прояву творчої самореалізації дитини — креативу. Метою навчання музичного та образотворчого мистецтва у школі є всебічний художньо-естетичний розвиток особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва; плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини; формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- розвиток почуттєвої сфери учнів, набуття ними досвіду емоційно естетичних переживань;

- пробудження інтересу до пізнання творів різних видів мистецтва; виховання гордості за здобутки рідного мистецтва й поваги до творчості інших етносів та народів;

- формування умінь художнього сприймання, аналізу художньої мови та оцінювання творів мистецтва відповідно до вікових можливостей з використанням мистецької термінології;

- оволодіння способами художньо-творчої діяльності в різних видах мистецтва, комунікації з іншими в художній творчості;

- формування елементарних умінь застосування цифрових технологій у мистецькій творчості і презентації здобутків;
- розвиток мистецьких здібностей, здатності самовираження й керування власними емоційними станами через мистецтво та різні види художньої творчості;
- формування здатності встановлювати асоціації між видами мистецтва; між мистецтвом і явищами довкілля;
- досягнення усвідомлення значення мистецтва в житті людини;
- виховання культури глядача-слухача;
- формування здатності об'єктивно оцінювати творчі здобутки свої та інших.
- здатність опановувати музичними творами; згідно з програмними вимогами в повному обсязі;
- володіння різними елементами виразності музичної фактури;

Мистецька освітня галузь реалізується через інтегровані предмети вивчення за окремими видами мистецтва: «Музичне мистецтво», де відбудеться реалізація упродовж циклу навчання всіх очікуваних результатів галузі.

Відповідно до зазначених мети і завдань виокремлено **змістові лінії**: «художньо-творча діяльність», «сприймання та інтерпретація мистецтва», «комунікація через мистецтво», які розкривають основну місію загальної мистецької освіти.

З метою інтеграції змісту навчальних предметів і предметних циклів, формування ключових та предметних компетентностей у зміст навчальних програм введено наскрізні змістові лінії – соціально значущі надпредметні теми, які сприяють формуванню в учнів уявлення про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях: «Екологічна безпека та сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість та фінансова грамотність». Особливості їх реалізації зазначено у пояснювальних записках до програм. Звертаємо увагу, що реалізація змісту наскрізних змістових ліній має бути педагогічно коректною і доцільною та втілюватися через відповідні мистецькі трактування, приклади і методи навчання.

Фізична освітня галузь

Фізична культура

Метою навчання фізичної культури є всебічний фізичний розвиток особистості учня засобами фізкультурної та ігрової діяльності, формування в молодших школярів ключових фізкультурних компетентностей, ціннісного ставлення до фізичної культури, спорту, фізкультурно-оздоровчих занять та виховання фізично загартованих і патріотично налаштованих громадян України.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- виховання в молодших школярів розуміння значущості занять фізичними вправами, спортивними іграми як важливого засобу зміцнення здоров'я, отримання задоволення, гартування тіла та характеру, самовираження, соціальної взаємодії у процесі фізкультурно-оздоровчої діяльності;
- формування в учнів здатності володіння різними способами рухової діяльності, виконання фізичних вправ; уміння грати в рухливі та спортивні ігри за спрощеними правилами;
- розвиток в молодших школярів здатності встановлювати причинно-наслідкові зв'язки позитивних та негативних чинників щодо стану свого здоров'я та фізичного розвитку;
- використовувати різні способи пошуку корисної інформації у довідникових джерелах, у тому числі за допомогою інформаційно-комунікативних технологій і критичного мислення;

- формування в учнів здатності творчо застосовувати набутий досвід з фізичної культури, використовувати сили природи для зміцнення здоров'я та фізичного вдосконалення;
- розвиток в молодших школярів здатності використовувати навички самоконтролю і самооцінювання свого фізичного стану, дотримуватися санітарно-гігієнічних правил та безпечної поведінки в процесі фізкультурно-оздоровчої діяльності;
- розвиток в учнів здатності спілкуватися і взаємодіяти з дорослими й однолітками, співпрацювати та досягати спільних командних цілей у процесі спортивно-ігрової діяльності, використовувати термінологічний апарат з фізичної культури рідною мовою під час фізкультурно-оздоровчої діяльності;
- виховання в молодших школярів емоційно-ціннісного ставлення до занять фізичною культурою та спортом, здатності добирати фізичні вправи для розвитку фізичних якостей з урахуванням індивідуальних можливостей, бажання керуватися правилами безпечної і чесної гри, уміння боротися, вигравати і програвати; формування зацікавленості досягненнями українських спортсменів на Олімпійських іграх та інших спортивних змаганнях.

Зазначена мета і завдання реалізуються за такими **змістовими лініями**: «Рухова діяльність», «Ігрова та змагальна діяльність».

У початковій школі може здійснюється поділ класів на групи при вивченні англійської мови та інформатики відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517).

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів урахувані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 3-4-х класах - 40 хвилин.

Відповідно постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688) години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний час, передбачений на варіативну складову може бути використаний на предмети інваріантної складової, на проведення індивідуальних та групових занять. Варіативна складова навчального плану закладу освіти визначається закладом загальної середньої освіти самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в навчальних планах закладів освіти.

Варіативна складова навчального плану використовується на проведення індивідуальних та групових занять з предметів музичного мистецтва.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

- вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного

спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

- здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
- інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;
- екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;
- інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
- навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;
- культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;
- музична компетентність, що передбачає здатність до розуміння і творчого самовираження у сфері музичного мистецтва, що формується у процесі музичної діяльності (сприймання, виконання, створення), основою для визначення комплексу музичних компетентностей є види музичної діяльності, пов'язаної зі сприйманням, виконанням та створенням музики. ураховано державні вимоги до рівня

загальноосвітньої підготовки учнів (знає, оцінює та інтерпретує, розуміє, уміє, застосовує, виявляє естетичне ставлення, виражає власні оцінні судження тощо). Визначено такий комплекс музичних компетентностей: інтерпретаційні, вокально-хорові виконавські, інструментально-виконавські, творчі.

- підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими людьми, здатність опановувати музичними творами згідно з програмними вимогами в повному обсязі.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Типової освітньої програми або Освітніх програм рекомендується використовувати внутрішньо-предметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Основними формами організації освітнього процесу є:

- різні типи уроку з використанням інтерактивних методів навчання,
- екскурсії,
- віртуальні подорожі,
- спектаклі,
- квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час,
- дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти,
- сюжетно-рольові ігри,
- інсценізації,
- моделювання,
- ситуаційні вправи,
- дитяче волонтерство тощо.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Типової освітньої програми вчителі використовують внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Навчальні досягнення здобувачів у 3-4 класах підлягають формувальному та рівневому (за рішенням педагогічної ради) оцінюванню.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;

- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).
- завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:
- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування проводяться моніторингові дослідження навчальних досягнень на шкільному рівні, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Освітня програма початкової освіти ліцею передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Реалізація освітньої програми початкової освіти забезпечує всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Освітня програма
Львівського державного музичного ліцею ім. С.Крушельницької
7-9 класи II ступеня

Загальні положення освітньої програми.

Освітня програма для 7-9 класів ЛДМЛ ім. С. Крушельницької (базова середня освіта) розроблена на виконання Закону України "Про освіту" та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня». Освітня програма для 7-9 класів ЛДМЛ ім. С. Крушельницької (далі - Освітня програма) окреслює підходи до планування й організації ЛДМЛ ім. С. Крушельницькою (далі - Ліцей) єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі - Державний стандарт). Освітня програма визначає: - загальний обсяг навчального навантаження, тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які подані в рамках навчального плану (таблиця 1); - очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в таблиці 2 пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф "Затверджено Міністерством освіти і науки України" і розміщені на офіційному веб-сайті МОН); також програми затверджені методичним кабінетом Міністерства КІП України, рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти; - вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою. Загальний обсяг навчального навантаження та тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 7-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає для 7-х класів - 1172,5 годин/навчальний рік, для 8-х класів - 1207,5 годин/навчальний рік, для 9-х класів - 1260 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані ліцею (далі -навчальний план). Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти (5-9 класи), встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Він охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову. Варіативна складова навчального плану визначена ліцеєм самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення гімназії і відображається в її навчальному плані. Варіативна складова навчального плану використовується на: підсилення предметів музичного мистецтва та допрофільну підготовку. У такому разі розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується заступником директора. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години; - запровадження факультативів, курсів за вибором, що розширюють обрану ліцеєм спеціалізацію; - індивідуальні заняття та консультації. За основу для складання Навчального плану для 7-9 класів взято таблицю №6 «Навчальний план спеціалізованих шкіл з навчанням українською мовою і поглибленим вивченням музичного мистецтва», затверджений наказом МОН України від 20.04.2018 року № 405. У зв'язку з відсутністю матеріальної бази (кабінетів) та необхідністю підсилення предметів інваріантної складової виведено:

- годин тижневого навантаження трудового навчання у всіх класах,
- 0,5 години основи здоров'я у 8-у класі.

Години, що вивільнилися, розподілено на предмети музичного мистецтва. З метою виконання вимог Державного стандарту Навчальний план ліцею містить усі (крім трудового навчання та образотворчого мистецтва) предмети. Ці предмети інтегровано у предмети музичного мистецтва, передбачені обраним варіантом навчального плану. Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань ліцею. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів. Змістове наповнення предмета "Фізична культура" ліцей формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази ліцею, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій. Через варіативні модулі можуть реалізовуватись не лише окремі види спорту, а й ритміка, хореографія, пластика, фітнес тощо. Для недопущення перевантаження учнів необхідно враховувати їх навчання в закладах освіти іншого типу (спортивних школах тощо). Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 "Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах", зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами). Згідно з 4 рішеннями МКІП України класи можуть ділитися на групи і при меншій наповнюваності від нормативної, а також при вивченні інших предметів за рахунок зекономлених бюджетних асигнувань та залучення додаткових коштів. Так у ліцеї запроваджено поділ класу на три групи при вивченні іноземної (англ., нім., франц.) мови. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів. Навчальний план зорієнтований на роботу 7-9 класів ліцею за 5-денним навчальним тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною - у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання</p>

		властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу</p>

		людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому</p>

		<p>колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>
11.	Музичні компетентності	<p>Уміння: демонстрація розвинутого та індивідуального музичного мислення, використання здобутих навичок володіння інструментом, демонстрація знання музичної термінології, здатність виконувати складні твори світової музичної літератури на високому художньо-виконавському рівні, самостійно використовувати набуті знання, уміння та здібності в музичній діяльності.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку фізичного та розумового розвитку; співставлення різних поглядів та інтерпретацій при виконанні творів; поєднання літератури,</p>

		історії та музики при вивченні творів, розвиток технічних та художньо-образних ресурсів виконавства. <i>Навчальні ресурси:</i> уроки зі спеціальності, індивідуальні уроки, майстер класи з провідними професорами, відвідування концертів, участь у конкурсах та фестивалях.
--	--	--

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Профіль навчання формується з урахуванням можливостей забезпечити якісну його реалізацію. Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів: – базові та вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту; – профільні предмети (їх перелік з орієнтовною кількістю тижневих годин подано в **таблиці 3**), що вивчаються на профільному рівні; – курси за вибором, до яких належать спеціальні і факультативні курси. Рішення про розподіл годин для формування відповідного профілю навчання приймає заклад освіти, враховуючи освітні потреби учнів, регіональні особливості, кадрове забезпечення, матеріально-технічну базу тощо. У процесі складання навчального плану ураховано, що: – профіль навчання передбачає можливість вивчення профільних предметів з музичного мистецтва; – кількість годин для вивчення профільного предмета складається з кількості годин, відведених навчальним планом закладу освіти на вивчення відповідних базових предметів, і кількості годин, передбачених на профільні предмети; – у разі залишку навчальних годин, передбачених на вивчення профільних предметів, заклад освіти використовує їх для збільшення кількості годин на вивчення базових предметів, для вивчення спеціальних і факультативних курсів. Упровадження курсів за вибором (факультативів) - Композиція (імпровізація), вокал, додатковий інструмент, в окремих випадках найбільш підготовленим учням дозволяється навчання на інших відділах (за рішенням педагогічної ради школи).

Навчання за *наскрізними лініями* реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища - зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети - виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків;
- концерти, конкурси.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства,

	<p>усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Реалізація змістової лінії "Екологічна безпека та сталий розвиток» здійснюється під час художньо-образного сприйняття мистецтва і власної мистецької діяльності. Зокрема, у процесі аналізу-інтерпретації творів мистецтва увага учнів має спрямовуватися на самоцінність природи, гармонію і красу світу, необхідності економного споживання природних ресурсів. У цьому сенсі твори мистецтва виступають як ідеальні моделі, які допомагають у виборі найбільш оптимальних стратегій взаємодії людини і природи, людини і світу. Це сприяє вихованню емоційно-ціннісного ставлення учнів до природи, а також усвідомленню себе як частини світу в якому все взаємопов'язане; виробленню в школярів екологічно-моральної поведінки та пошуку шляхів вирішення екологічних проблем; формуванню культури споживання школярів на основі особистісної причетності, щодо перегляду «споживчого» підходу, розуміння єдності національно-регіональних цінностей і глобальних людських пріоритетів.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Завдяки мистецтву ця змістова лінія може розкриватися під час опанування підлітками українського народного мистецтва, в якому виявлено кращі якості національного характеру (свобода, гідність, честь, відповідальність, совість, любов, доброта, вірність, хоробрість, героїзм, почуття гумору тощо) та досягнень українських митців у контексті світової мистецької спадщини. Це сприяє вихованню поваги до своєї культури і традицій, Батьківщини в цілому і до малої Батьківщини, усвідомлення власної значущості і відповідальності щодо причетності до свого народу.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст - бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>. Загальновідомо, що мистецтво потужно впливає на емоційний стан людини, і завдяки його засобам може відбуватися кореляція різних психо-емоційних станів. Кольорове та музичне середовище формує емоційний стан людини, впливає на її самопочуття та рівень працездатності.</p>

	<p>Споглядання мистецьких творів або власне творення мистецтва допомагає зняти стрес, вивільнитися від тривоги, позбутися депресії. Тому важливим навчати учнів користуватися у своєму житті прийомів арттерапії - музикотерапії (вокалотерапії, ритмотерапії, логоритміки, фолькл-терапії, тощо), які сприятимуть не тільки збагаченню емоційно-почуттєвої сфери школярів, але й зниженню кількості захворювань та поведінкових ризиків, які становлять небезпеку для їх здоров'я. Системна і постійна діяльність щодо опанування підлітками цих якостей творів мистецтва сприятиме активному розвитку емоційного інтелекту, гармонізації інтелектуальної та емоційної сфер особистості, що дає можливість досягнення стану здоров'я як рівноваги.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). У контексті навчальних предметів музичного циклу ця наскрізна змістова лінія реалізується через актуалізацію формування умінь працювати в команді, пропонувати різні творчі ідеї та втілення їх у практичній художньо-творчій діяльності. Підлітки мають усвідомлювати і уміти реально визначати свої сильні і слабкі сторони; виявляти ініціативу до участі у мистецьких заходах, творенні нових мистецьких продуктів, відвідуванні закладів культури та мистецтва тощо.</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року. **Вимогою для початку здобуття базової середньої освіти є результати фахових іспитів за рівень початкової школи та результати конкурсу**

Перелік освітніх галузей.

Освітню програму (7-9 класи укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Математика
- Природознавство
- Музичне мистецтво та технології
- Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбіновані уроки.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемні уроки, відео-уроки, концерти, конкурси тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт).

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття, оглядові конференції та оглядові екскурсії. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу. **До навчально-практичних занять відносяться технічні заліки та академконцерти на відділах.**

Можливо проводити заняття в малих групах (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Експерсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу експерсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів: - кадрове забезпечення освітньої діяльності; - навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності; - матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності; - якість проведення навчальних занять; - моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей). Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти: - оновлення методичної бази освітньої діяльності; - контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення; - моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти; - створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників. Освітня програма Гімназії передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом. Ця Освітня програма Гімназії сформована на основі Типової освітньої програми і не потребує окремого затвердження центральним органом забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання *системи внутрішнього забезпечення* якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

З метою надання рівного доступу для здобуття освіти у закладі створено та **функціонує інклюзивний клас (7-А клас)**, в якому навчається одна дитина особливими освітніми потребами. Для ефективного планування та здійснення освітнього процесу з дитиною, яка має особливі освітні потреби, використовується Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти II ступеня, затверджена наказом МОН України від 20.04.2018 року №408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня».

Навчальні плани, уміщені в наказі МОН України від 20.04.2018 року №408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня» (таблиці 2, 3), та уміщені в наказі МОН України від 12.06.2018 року №627 «Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами» (таблиця 13), беруться за основу для організації уроків корекції для дитини, яка навчається за інклюзивною формою. В умовах інклюзивного середовища планування індивідуального навчального плану для дитини з особливими освітніми потребами здійснюється відповідно до особливостей, що зазначені у висновку інклюзивно-ресурсного центру (Висновок про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини від 31 серпня 2021 р. №ІРЦ-85720/2021/270626). Учениця в 7А класі (інклюзія) навчається за типовим навчальним планом та має 4 год корекційних занять на тиждень..

Для роботи з дитиною, що має особливі освітні потреби, використовуються сучасні методики та технології. Основною з них є методика *особистісно орієнтованого підходу* до навчання. Уроки, побудовані на особистісно орієнтованій взаємодії, дають змогу здійснити індивідуальний підхід, стимулюють пізнавальну активність, навчають визначати шляхи здобуття ґрунтовних знань, умінь і навичок. Організація і методика *упровадження диференційованого навчання* дає змогу задовольняти індивідуальні потреби, розвивати сильні сторони дитини та її інтереси в ході уроку. Широко застосовується у роботі з дитиною з особливими освітніми потребами *традиційне інтенсивне навчання*, яке відбувається під керівництвом учителя й орієнтоване на повне засвоєння базових умінь і понять. Воно може застосовуватись у комбінації з будь-якими формами роботи (фронтальними, груповими, індивідуальними). Для ефективної взаємодії в групах, залучення до такої роботи дитини з особливими освітніми потребами застосовуються *групові форми роботи*. Також у роботі з дитиною з особливими освітніми потребами широко використовується педагогічна *технологія «Створення ситуації успіху»*. Інваріантна складова навчальних планів в 5-9 класах забезпечує реалізацію змісту шкільної освіти на рівні Державного стандарту базової загальної середньої освіти.

Передбачені результати базової середньої освіти

Реалізація освітньої програми базової середньої освіти забезпечує формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для її успішної життєдіяльності, як-от: здатність спілкуватися державною та іноземними мовами, математичної грамотності й обізнаності у галузі природничих наук, техніки і технологій, готовності використовувати інформаційно-комунікаційні технології у своїй діяльності, уміння вчитися впродовж життя, здатності до соціальної комунікації й активності, життя в громадянському суспільстві, володіння навичками підприємницької діяльності, загальнокультурної й екологічної грамотності та готовності до здорового способу життя, *музичній компетентності, що демонструє розвиток індивідуального музичного мислення, використання здобутих навичок володіння інструментом, демонстрацію знання музичної термінології, здатність виконувати складні твори світової музичної літератури на високому художньо-виконавському рівні, самостійно використовувати набуті знання, уміння та здібності в музичній діяльності, усвідомлення взаємозв'язку фізичного та розумового розвитку; співставлення різних поглядів та інтерпретацій при виконанні творів; поєднання*

літератури, історії та музики при вивченні творів, розвиток технічних та художньо-образних ресурсів виконавства та інших компетентностей передбачених стандартом освіти.

. Освітня програма ліцею передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом. Ця Освітня програма сформована на основі Типової освітньої програми і не потребує окремого затвердження центральним органом забезпечення якості освіти.

Освітня програма

Львівського державного музичного ліцею ім. С. Крушельницької

III ступеня (10-11 класи)

Освітня програма ліцею III ступеня (профільна середня освіта) створена на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, розробленої на виконання Закону України «Про освіту», Закону України «Про повну загальну середню освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 №408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня».

Освітня програма профільної середньої освіти (далі - освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення, які натепер подані в рамках навчальних планів для 10-х класів (таблиці 4);
- **очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, затверджених наказами МОН України від 23.10.2017 року №1407 та від 24.11.2017 року №1539, перелік яких наведено в таблиці 4 (10-11 класи);** пропонується зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей, предметів, дисциплін, логічну послідовність їх вивчення;
- опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження учнів 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік:

- для 10-го класу – 1330 годин/навчальний рік,
- для 11-го класу – 1330 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані (10 клас, 11 клас) (далі – навчальний план).

Навчальний план для 10-х, 11-х класів розроблено відповідно до Державного стандарту, з метою його впровадження у частині повної загальної середньої освіти з 1 вересня 2022 року. Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, а також передбачає години на індивідуальні заняття.

Навчальний план для 10, 11 класів складено за другою таблицею організації освітнього процесу, який містить перелік базових предметів, що включає окремі предмети суспільно-гуманітарного та математично-природничого циклів.

У 10-11-х класах впроваджено два інтегровані курси. Для 10-11 класів Міністерством освіти і науки України рекомендований для вивчення інтегрований курс «Історія: Україна і світ», затверджений наказом МОН України від 21.02.2019 р. № 236: Історія України і світ, Учитель може дотримуватися запропонованої програмами стратегії навчання історії або вибудувати власний алгоритм роботи з учнями конкретного класу, зокрема, акцентувати на певних навчальних цілях, змістових елементах, змінити послідовність вивчення матеріалу в межах розділів, додати матеріал з історії рідного краю, доповнити тематику практичних і творчих робіт тощо. Ці зміни вчитель повинен відобразити в робочій програмі, яку може укласти за зразком програм, що затверджені Міністерством. Перепланування допустиме за умови збереження вчителем орієнтації на вимоги чинних програм щодо очікуваних результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів. Створена вчителем робоча програма набуває чинності після розгляду педагогічною радою і затвердження керівника. Рекомендовану послідовність синхронізованого вивчення історії України та всесвітньої історії за розділами наведено у програмах. Проте вчитель може організувати вивчення учнями програмного матеріалу зазначених курсів як послідовно, так і паралельно

Головними завданнями курсу «Природничі науки» є передати дух наукового пізнання, навчити конструювати комплексну картину навколишнього світу з окремих розрізнених фактів, показати об'єктивність, перевіреність та системність наукових знань, продемонструвати науку як найважливіший чинник технічного прогресу й перетворення дійсності.

Відповідно до концептуальних засад реформування середньої школи і Концепції профільного навчання у старшій школі курс “Природничі науки” призначений для підготовки учнів старшої школи, які у майбутньому мають бути активними та ефективними громадянами України, конкурентоспроможними працівниками, інноваторами, які зможуть розробити щось своє і розвивати наш технологічний світ.

Метою курсу є підтримка та розвиток допитливості підлітків, демонстрація зв'язку між наукою та нашим повсякденним життям, розвиток наукового мислення.

У рамках курсу учень, в першу чергу, виступає у ролі дослідника оточуючої дійсності, а викладач – наукового керівника цього дослідження.

Кожна тема розглядається у контексті запитань:

- Як це впливає на моє повсякденне життя?
- Як це впливає на суспільство, в якому я живу (громаду, село чи місто)?
- Як це впливає глобально на навколишнє середовище (країну, планету Земля, людство)?

Перед вчителем стоїть завдання показати учням Науку не просто як набір фактів та законів, а як суспільний феномен і спосіб мислення. Програма інтегрованого курсу «Природничі науки» (авторський колектив під керівництвом Дьоміна І.О.) призначена для учнів 10-11-х класів загальноосвітніх навчальних закладів гуманітарного профілю. Програма розрахована на 103

годин (3 години на тиждень), кількість теоретичних та практичних робіт вчитель розподіляє самостійно, виходячи з навчальної необхідності конкретної навчальної групи.

Програма включає наступні теми:

- 10 клас: «Наука – ключ до майбутнього» (3 год.), «Частинки» (20 год.), «Хвилі» (25 год.), «Речовини» (23 год.), «Суміші та розчини» (15 год), «Клітина» (16 год.).
- 11 клас: «Енергія та енергетика» (30 год), «Харчування» (25 год.), «Психофізіологічний розвиток людини» (25 год), «Космос» (26 год.).

У навчальній програмі курсу наскрізні змістові лінії реалізуються, в першу чергу, методом проектів та кейсів, а також підкріплюються певною кількістю практичних та лабораторних робіт. Відповідно до 10 ключових компетентностей Нової української школи та Рекомендацій Європейського парламенту та Ради Європи щодо формування ключових компетентностей освіти впродовж життя в курсі «Природничі науки» застосовано компетентнісний підхід до навчання. Основні аспекти у вивченні курсу:

- формування наукової грамотності;
- розвиток раціонального (логічного) мислення;
- розвиток усного та письмового спілкування державною мовою,
- уміння формулювати свої думки, використовуючи наукові терміни;
- навчання створенню моделей для опису навколишніх явищ, процесів та систем;
- знайомство з методами наукового пізнання світу.

Курс має на меті продовжувати оновлені програми 5-9-х класів згідно нового Державного стандарту. Ключовим для розвитку в рамках курсу є компетентності в природничих науках та технологіях. Предметна компетентність є складним утворенням, основними компонентами якого є знання, розуміння та вміння (пізнавальний), діяльнісний (поведінковий) і ціннісний (мотиваційний). Впродовж вивчення всього курсу основна увага зосереджується на розвитку цікавості, допитливості, винахідливості та об'єктивності в учнів, умінні критично мислити та аналізувати інформацію. Програма 10-11 класів інтегрованого курсу «Природничі науки» підкріплює та узагальнює вивчений матеріал у попередніх класах, що, в свою чергу, зумовлює використання неперервного предметного змісту ключової компетентності та принципу поступовості вивчення природничих предметів.

У 10-11-х класах запроваджується вивчення другої іноземної мови (1 год).

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до нормативних документів та методичних рекомендацій МКП України. В 2022-2023 навчальному році при вивченні іноземних мов паралель ділиться на дві групи вивчення англійської мови, одну групу вивчення французької та одну групу вивчення німецької мови.

Варіативна складова навчального плану поглиблює і розширює зміст профільних предметів музичного циклу, забезпечує пізнавальні інтереси та потреби учнів шляхом упровадження курсів за вибором, факультативів, індивідуальних та групових занять. При розподілі годин варіативної складової були враховані можливості методичного супроводу, кадрового та матеріально-технічного забезпечення.

Профіль навчання формується з урахуванням можливостей забезпечити якість його реалізацію. Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів: – базові та вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту; – профільні предмети (їх перелік з орієнтовною кількістю тижневих годин подано в таблиці 3), що вивчаються на профільному рівні; – курси за вибором, до яких належать спеціальні і факультативні курси. Рішення про розподіл годин для формування відповідного профілю навчання приймає заклад освіти, враховуючи освітні потреби учнів, регіональні особливості, кадрове забезпечення, матеріально-технічну базу тощо. У процесі складання навчального плану ураховано, що: – профіль навчання передбачає можливість вивчення профільних предметів з різних предметів музичного мистецтва; – кількість годин для вивчення профільного предмета складається з кількості годин, відведених навчальним планом закладу освіти на вивчення відповідних базових предметів, і кількості годин, передбачених на профільні предмети; – у разі залишку навчальних годин, передбачених на вивчення профільних предметів, заклад освіти використовує їх для збільшення кількості годин на вивчення базових предметів, для вивчення спеціальних і факультативних курсів.

Упровадження курсів за вибором (факультативів) - Композиція (імпровізація), вокал, додатковий інструмент, в окремих випадках найбільш підготовленим учням дозволяється навчання на інших відділах (за рішенням педагогічної ради школи).

Частина навчальних годин навчального плану призначена для забезпечення профільного спрямування навчання в старшій школі. Профіль навчання сформовано закладом з урахуванням можливостей забезпечити якісну його реалізацію.

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів (**таблиця 3**)

У навчальному плані ураховано, що:

- профіль навчання передбачає можливість вивчення профільних музичних предметів;
- кількість годин для вивчення профільного предмета складається з кількості годин, відведених навчальним планом закладу освіти на вивчення відповідних базових предметів, і кількості годин, рекомендованих на профільні предмети;
- залишок навчальних годин, передбачених на вивчення профільних предметів,

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальні плани на З/О відділі зорієнтовані на роботу ліцею за 5-денним навчальним тижнем, на музичному відділі – за 6-денним навчальним тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною – у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.

		<p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. Усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних</p>

		інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях;

		<p>співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>
11.	Мистецька компетентність Спеціальні ..компетентності	<p>Уміння: Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері музичного мистецтва, або у процесі навчання, що вимагає застосування системи інтегрованих музично-естетичних знань з теорії, історії музики, історії мистецтва музичного виконавства та педагогіки, нести відповідальність за</p>

		<p>результати своєї діяльності.</p> <p>СК1 Здатність використовувати знання та розуміння традиційних і сучасних музично-культурних процесів і практик у власній професійній діяльності</p> <p>СК2 Здатність демонструвати достатній рівень професійної майстерності.</p> <p>СК3 Здатність відтворювати художньо-образний зміст музичного твору у виконавській діяльності</p> <p>СК4 Здатність використовувати спеціалізовані знання з теорії, історії та методології музичного мистецтва.</p> <p>СК5 Здатність демонструвати професійні навички та уміння в музично-теоретичній/виконавській, організаційно-творчій діяльності.</p> <p>СК6 Здатність самостійно організувати та проводити репетиційний процес у професійній діяльності</p> <p>СК7 Здатність оперувати професійною термінологією</p> <p>СК8 Здатність застосовувати інтегровані знання з інших видів мистецтва в професійній діяльності.</p> <p>СК9 Здатність використовувати технологічні ресурси, новітні цифрові звукові технології в професійній діяльності.</p> <p>СК10 Здатність відслідковувати і оцінювати власний прогрес та досягнення у професійній сфері, проявляти критичну самосвідомість.</p> <p>СК11 Здатність презентувати результати своєї творчої діяльності перед аудиторією з урахуванням її специфіки.</p> <p>СК12 Здатність до професійної самореалізації.</p>
--	--	--

Результати навчання на музичному відділі:

РН1 Грати на музичному інструменті/співати артистично, технічно, осмислено відтворюючи художньо-образний зміст музичного твору відповідно до його стильових особливостей.

РН2 Читати та відтворювати нотний запис тексту музичного твору.

РН3 Застосовувати аналіз та синтез для розв'язання інтерпретаційних завдань, абстрактно і творчо мислити.

РН4 Визначати зміст, форму, жанрово-стильові особливості музичного твору як на слух, так і при вивченні нотного тексту.

РН5 Використовувати відповідні інформаційні, технічні, цифрові ресурси для запису та/або аранжування музичних композицій, розробки музично-інформаційних презентацій, опрацювання нотного тексту.

РН6 Розпізнавати різні компоненти музичної мови.

РН7 Оперувати традиційними й сучасними знаннями в контексті виконавської, музично-теоретичної діяльності.

РН8 Використовувати професійну термінологію під час виконання творчих та навчальних завдань.

РН9 Позитивно сприймати конструктивні критичні зауваження фахівців щодо своїх навчальних та творчих результатів та використовувати їх для власного професійного розвитку.

РН10 Презентувати результати власної мистецької діяльності з метою забезпечення особистісної конкурентноспроможності на ринку праці.

Наскрізнi лiнii є засобом iнтеграцiї ключових i загальнопредметних компетентностей, окремих предметiв та предметних циклiв; їх необхідно враховувати при формуваннi шкiльного середовища. Наскрізнi лiнii є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнiв уявлень про суспiльство в цiлому, розвивають здатнiсть застосовувати отриманi знання у рiзних ситуацiях.

Навчання за наскрiзними лiнiями реалiзується насамперед через:

- організацію навчального середовища - зміст та цілі наскрiзних тем враховуються при формуваннi духовного, соціального i фізичного середовища навчання;
- окремі предмети - виходячи iз наскрiзних тем при вивченнi предмета проводяться відповідні трактовки, приклади i методи навчання, реалiзуються надпредметні та загальношкiльні проекти. Роль окремих предметiв при навчаннi за наскрiзними темами рiзна i залежить вiд цiлей i змiсту окремого предмета та вiд того, наскiльки тiсно той чи iнший предметний цикл пов'язаний iз конкретною наскрiзною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу i роботу гурткiв.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнiв до рiзних видiв педагогiчно доцiльної активної навчально-пiзнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцiльно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту iз практичної ситуацiї, а й по можливостi створювати умови для самостiйного виведення нового знання, перевiрцi його на практицi i встановлення причинно-наслiдкових зв'язкiв шляхом створення проблемних ситуацiї, організації спостережень, дослiдiв та iнших видiв діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалiзацiя в освітньому процесі міжпредметних i внутрiшньопредметних зв'язкiв, а саме: змiстово-iнформацiйних, операцiйно-дiяльнiсних i організацiйно-методичних. Їх використання посилює пiзнавальний iнтерес учнiв до навчання i пiдвищує рiвень їхньої загальної культури, створює умови для систематизацiї навчального матерiалу i формування наукового світогляду. Учнi набувають досвiду застосування знань на практицi та перенесення їх в нові ситуацiї.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профiльної середньої освіти.

Профiльна середня освіта здобувається, як правило, пiсля здобуття базової середньої освіти. Дiти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну пiдсумкову атестацiю, iспити на музичних вiддiлах на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профiльної середньої освіти цього ж навчального року.

Перелік освітніх галузей.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови i лiтератури
- Суспiльствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство

- Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Засвоєння нового матеріалу можна проводити на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності

Учням, які готуються здавати заліки або іспити можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття, технічного заліку, академконцерту.

Залік як форма організації проводиться для перевірки якості засвоєння учнями змісту предметів, досягнення компетентностей. Ця форма організації як правило застосовується у класах з вечірньою формою здобуття освіти або для інших здобувачів профільної середньої освіти.

Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем.

Можливо проводити заняття в малих групах, (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Передбачені результати профільної середньої освіти

Освітня програма профільної середньої освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Реалізація освітньої програми профільної середньої освіти забезпечує формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для її успішної життєдіяльності, а саме: здатність спілкуватися державною та іноземними мовами, математичної грамотності й обізнаності у галузі природничих наук, техніки і технологій, готовності використовувати інформаційно-комунікаційні технології у своїй діяльності, уміння вчитися впродовж життя, здатності до соціальної комунікації й активності, життя в громадянському суспільстві, володіння навичками підприємницької діяльності, загальнокультурної й екологічної

грамотності та готовності до здорового способу життя та інших компетентностей передбачених стандартом освіти.

На реалізацію мети діяльності ліцею при складанні навчального плану використано таблиці до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, які у повному обсязі включають інваріантну частину, сформовану на державному рівні, та варіативну частину, у якій передбачені предмети та курси за вибором, факультативні, індивідуальні та групові заняття відповідно до профільності (музичного мистецтва) та індивідуальних освітніх потреб учнів.

Інваріантна складова навчального плану в 10, 11 класах забезпечує реалізацію змісту шкільної освіти на рівні Державного стандарту.

В старшій школі з метою збереження наступності між ступеннями навчання продовжується диференціація за напрямками профільного навчання: відділи скрипковий, струнно-смічковий, духовий, фортепіанний, народних інструментів

Мова навчання – українська.

**Робочий навчальний план ЛДМЛ ім. С.Крушельницької
(7-9 класи)
на 2023-2024 навчальний рік**

Освітні галузі	Навчальні предмети						
		7	8	9			
Мови і літератури	Українська мова	2,5	2	2	13,5	43,5	
	Українська література	2	2	2	10		
	Іноземна мова	2	2	2	10		
	Зарубіжна література	2	2	2	10		
Суспільство – знавство	Історія України	1	1,5	1,5	6	11	
	Всесвітня історія	1	1	1	4		
	Основи правознавства	-	-	1	1		
	Основи добросусідства						
Математика	Математика	-	-	-	6	16,5	
	Алгебра	2	2	2	6		
	Геометрія	1,5	2	1	4,5		
Природознавство	Пізнаємо природу	-	-	-	2	28	
	Біологія	2	2	2	8		
	Географія	2	2	1	7		
	Фізика	1,5	2	2	5,5		
	Хімія	1,5	2	2	5,5		
Технології	Інформатика	1	1	1	5	5	
Здоров'я і Фізична культура	Основи здоров'я	1	0,5		2,5	2,5	
	Фізична культура*	3	3	3	15	15	
Додатковий час на факультатив з **др. іноз		1	1	1	5	5	
Разом		24+3	25+3	23,5+3	111,5+15		
Мистецтво	Профільні мистецькі предмети***:	3+3	4+4	5+4	33		
	музичний інструмент,	3	4	4			
	сольфеджіо,	2	2	3			
	теорія музики,		1				
	гармонія,			2			
	музична література	1	2	2			

	Вибірково-обов'язкові мистецькі предмети**	3	2	3,5	14,5
	хоровий клас	1			
	оркестровий або інструментальний або хоровий)				
Разом:		9	10	12,5	47,5
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		32	33	33	167
Додаткові години на поглиблене вивчення окремих предметів****: оркестровий (або хоровий) клас, композиція, додатковий інструмент, постановка голосу, індивідуальна гармонія, лекторська практика		2	3	4	13
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи при вивченні окремих предметів, індивідуальних)		35+3	38+3	40+3	171,5+15

Програми, що використовуються освітньою програмою ЛДМЛ ім. С. Крушельницької на 2023-2024 навчальний рік.

№ з/п	Предмет	Назва програми (автор)	Клас	Видавництво	Рік видання	Гриф
1	Українська мова	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	2	Сайт МОН	2019	Наказ МОН від 08.10.2019 р. № 1272
2	Читання	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	2	Сайт МОН	2019	Наказ МОН від 08.10.2019 р. № 1272
3	Англійська мова	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	2	Сайт МОН	2019	Наказ МОН від 08.10.2019 р. № 1272
4	Математика	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	2	Сайт МОН	2019	Наказ МОН від 08.10.2019 р. № 1272
5	Я досліджую світ	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом	2	Сайт МОН	2019	Наказ МОН від 08.10.2019 р. № 1272

		Савченко О.Я.				
6	Інформатика	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	2	Сайт МОН	2019	Наказ МОН від 08.10.2019 р. № 1272
7	Дизайн і технології	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	2	Сайт МОН	2019	Наказ МОН від 08.10.2019 р. № 1272
8	Музичне мистецтво	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	2	Сайт МОН	2019	Наказ МОН від 08.10.2019 р. № 1272
9	Образотворче мистецтво	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	2	Сайт МОН	2019	Наказ МОН від 08.10.2019 р. № 1272
10	Фізична культура	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	2	Сайт МОН	2019	Наказ МОН від 08.10.2019 р. № 1272

Таблиця 1

ВІДОМОСТІ

про навчально-методичне та інформаційне забезпечення освітньої діяльності у сфері загальної середньої освіти

1. Відомості про навчально-методичне (програмне) забезпечення

Найменування навчальних програм навчальних дисциплін	Ким затверджено	Рік затвердження
Початкова школа. Навчальні програми	Наказ Міністерства освіти і науки України від	2019

<p>1 клас – інтегрований курс «Навчання грамоти»;</p> <p>2 клас – навчальні предмети «Українська мова», «Читання»</p> <p>3-4класи - «Українська мова» та «Літературне читання»,</p> <p>1-4 класи - «Іноземні мови: англійська, німецька, французька», «Математика», «Я досліджую світ», «Інформатика», «Дизайн і технології», «Фізичне виховання»</p>	<p>08.10.2019 року № 1272 Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. 1 - 2 клас</p> <p>Наказ Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 року № 1273 Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. 3- 4 клас</p>	
---	--	--

Основна і старша школа

Українська мова			
Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська мова. 5-9 класи»		Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017	2017
Навчальні програми для 5-9 класів спеціальних з\о навчальних закладів для дітей сліпих та зі зниженим зором. Українська мова 5 клас Укладач: к.пед.н., провідний науковий співробітник лабораторії тифлопедагогіки Вавіна Л.С.			
Навчальна програма з української мови (рівень стандарту) для 10-11 класів загальноосвітніх шкіл		Наказ Міністерства освіти і науки № 1407 від 23.10. 2017 року	2017
Українська література			
Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська література. 5-9 класи»		Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.17 №84	2017
Навчальні програми для 5-9 класів спеціальних з\о навчальних закладів для дітей сліпих та зі зниженим зором Українська література 5 клас Укладач: к.пед.н., провідний науковий співробітник лабораторії тифлопедагогіки Вавіна Л.С.			2014

<i>Навчальна програма з української літератури (рівень стандарту) для 10-11 класів загальноосвітніх шкіл</i>		<i>Наказ Міністерства освіти і науки № 1407 від 23 жовтня 2017 року</i>	
<i>Іноземна мова. Англійська, німецька, французька</i> Друга іноземна мова			
Програми для загальноосвітніх навчальних закладів. Іноземні мови (рівень стандарту, академічний, профільний рівень)		і Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804	.2017
Зарубіжна література			
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Зарубіжна література. 5-9 класи» (колектив авторів, керівник колективу Ніколенко О.М.)		Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.17 №804	2017
Навчальні програми для 5-9 класів спеціальних з\о навчальних закладів для дітей сліпих та зі зниженим зором Зарубіжна література 5 клас Укладач: канд. пед. наук, старший науковий співробітник лабораторії тифлопедагогіки Гудим І.М.			2014
<i>Навчальна програма з зарубіжної літератури (рівень стандарту) для 10-11 класів загальноосвітніх шкіл, Навчальна програма з зарубіжної літератури (рівень стандарту) для 10-11 класів загальноосвітніх шкіл</i>		<i>Наказ Міністерства освіти і науки № 1407 від 23 жовтня 2017 року</i>	2017
Історія України. Всесвітня історія			
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. 5–9 класи»; «Всесвітня історія. 7–9 класи»,		наказ МОН України від 21.02.2019 №236 Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.17 №804	2019 2017
Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «інтегрований курс «Історія: Україна і світ» 10-11 клас		наказом МОН України від 21.02.2019 р. № 236.	2019
Правознавство			

Навчальна програма з основ правознавства для 9 класу для загальноосвітніх навчальних закладів (Ремех Г.О. Муза О.В. Євтушенко Р.І Сутковий В.Я.)		Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.17 №804	2017
Філософсько-світоглядні дисципліни			
Програма курсу «Громадянська освіта» загальноосвітніх навчальних закладів(автори Т.Бакка, Н.Бенц, Р.Євтушенко, Т.Ремех, О.Мокрогуз)		Наказ Міністерства освіти і науки України від 21.10.17 №1407	2017
Художня культура			
Програма «Художня культура (рівень стандарту)» (авт. Масол Л.М., Миропольська Н.Є.)		Наказ Міністерства освіти і науки України від 28.10.10 №1021	2010
Математика			
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5–9 класи» (автори М.І.Бурда, Ю.І.Мальований, Є.П.Нелін, Д.А.Номіровський, А.В.Паньков, Н.А.Тарасенкова, М.В.Чемерис, М.С.Якір)		Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.17 №804	2017
Навчальна програма для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (автори: М. І. Бурда, Ю. І. Мальований, Є. П. Нелін, Д. А. Номіровський, А. В. Паньков, Н. А. Тарасенкова, М. В. Чемерис, М. С. Якір)			2014
Навчальні програми з математики для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів (рівень стандарту)		<i>Наказ Міністерства освіти і науки № 1407 від 23 жовтня 2017 року</i>	2017
Природознавство			
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Природознавство. 5 клас»		Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.17 №804	2017
Навчальні програми для 5-9 класів спеціальних з/о навчальних закладів для дітей сліпих та зі зниженим зором Природознавство 5 клас Укладач: к.пед.н., старший науковий співробітник лабораторії тифлопедагогіки Покутнева С.О.			2014
Біологія. Екологія			
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Біологія. 6-9 класи»		Наказ Міністерства освіти і науки України від	2017

		07.06.17 №804	
Географія . Економіка			
Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів. Географія. 6-9 класи		Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.17 №804	2017
Фізика.			
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізика. 7-9 класи»		Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.17 №804	2017
Хімія			
Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Хімія. 7-9 класи» (колектив авторів)		Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.17 №804	2017
Інтегрований курс «Природничі науки»			
Програма інтегрованого курсу «Природничі науки» для 10-11 класів гуманітарного профілю загальноосвітніх навчальних закладів Автори програми: Дьоміна І.О, Задоянний В.А., Костик С.І.		Наказ МОН України від 23.10.2017, №1407	2017
Інформатика			
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Інформатика. 5–9 класи» (автори Жалдак М.І., Морзе Н.В., Ломаковська Г.В., Проценко Г.О., Ривкінд Й.Я., Шакотько В.В.)		Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.17 №804	2017
Навчальні програми для 5-9 класів спеціальних з\о навчальних закладів для дітей сліпих та зі зниженим зором ІНФОРМАТИКА 5 клас Укладач: канд. пед. наук, старший науковий співробітник лабораторії тифлопедагогіки Легкий О.М.			2014
<i>Навчальна програма з інформатики (рівень стандарту) для 10-11 класів загальноосвітніх шкіл, Навчальна програма з інформатики (рівень стандарту) для 10-11 класів загальноосвітніх шкіл</i>		<i>Наказ Міністерства освіти і науки № 1407 від 23 жовтня 2017 року</i>	2017
Основи здоров'я			

Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Основи здоров'я. 5-9 класи» (автори Бойченко Т.Є. та інші)		Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.17 №804	2017
Навчальні програми для 5-9 класів спеціальних з\о навчальних закладів для дітей сліпих та зі зниженим зором ОСНОВИ ЗДОРОВ'Я 5 клас Укладач: молодший науковий співробітник лабораторії тифлопедагогіки Кондратенко С.В.			
Фізична культура			
Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізична культура. 5-9 класи» (Т. Ю. Круцевич)		наказом МОН від 23.10.2017 № 1407)	2012
<i>Навчальна програма з фізичної культури (рівень стандарту) для 10-11 класів загальноосвітніх шкіл, затверджена Наказом Міністерства освіти і науки № 1407 від 23 жовтня 2017 року</i>		<i>Наказ Міністерства освіти і науки № 1407 від 23 жовтня 2017 року</i>	2017
Захист України			
<i>Навчальна програма з захисту Вітчизни (рівень стандарту) для 10-11 класів загальноосвітніх шкіл</i>		<i>Наказ Міністерства освіти і науки № 1407 від 23 жовтня 2017 року .</i>	2017

Освітня галузь	Предмети
Мовно-літературна	Інтегрований курс «Навчання грамоти»
Іншомовна	Іноземна мова (англійська, німецька, французька)
Математична	Математика
Природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна	Я досліджую світ
Технологічна	Дизайн й технології: Образотворче мистецтво», «Арттехнології та ІКТ»
Мистецька	Музичне мистецтво: фах, сольфеджіо, слухання музики, хор
Фізкультурна	Фізична культура, ритміка

Таблиця 2

ВІДОМОСТІ

про навчально-методичне та інформаційне забезпечення освітньої діяльності у сфері спеціальної освіти

Найменування навчальних програм навчальних дисциплін	Ким затверджено	Рік затвердження
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ АЛЬТ Автор-укладач: Д. М. Комонько	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ АРФА Укладачі: Євона Н. Б., Клевцова Л. В.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ БАНДУРА Автори-укладачі: Л. К. Посікіра, Т. М. Лазуркевич, О. О. Созанський	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ БАЯН Укладачі: М.А.Давидов, В.М.Заєць, В.З.Самітов, В.М.Троценко	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ ВАЛТОРНА Автор-укладач: С. І. Кисилевич	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ ГІТАРА Укладач: Дроздова О. О.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ ВІОЛОНЧЕЛЬ Укладач: Червова О. А.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ ГОБОЙ Автор-укладач: Л. М. Закопець	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ КЛАВЕСИН Укладач: Фоменко Н.В.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ КЛАРНЕТ Автор-укладач: Т. І. Ільчук	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ КОНТРАБАС Автор-укладач: В.В. Чекалюк	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ САКСОФОН Укладач: Василевич Ю.В.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ СКРИПКА Група укладачів: Корінець О. М., Овчаренко Л.І., Сніжна Т.В., Рівняк Я. Г.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013

<p>ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ КОНЦЕРТМЕЙСТЕРСЬКИЙ КЛАС (основна та старша школа) Група укладачів: Безкоровайна Г.І., Бондаренко О. М., Булудьян К. О., Гурганова С. С., Ніколаєва Л.М., Хрипун М.О.</p>	<p>Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв</p>	<p>2013</p>
<p>КАМЕРНИЙ АНСАМБЛЬ Укладачі: Авочарова Є. Є., Лопатинська Т. П. , Гумецька Х.А., Райко Л. М., Рубльова Н. В., Слюсар Т.М</p>	<p>Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв</p>	<p>2013</p>
<p>СПЕЦІАЛЬНЕ ФОРТЕПІАНО Укладачі: Барінова-Морева І.М., Рябов С.І.</p>	<p>Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв</p>	<p>2013</p>
<p>СПЕЦІАЛЬНІСТЬ ТРОМБОН, ТУБА Автор-укладач: Л. О. Меленець</p>	<p>Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв</p>	<p>2013</p>
<p>СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ ФЛЕЙТА Автор-укладач: О. Ф. Павленко</p>	<p>Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв</p>	<p>2013</p>
<p>СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ ТРУБА Автор-укладач: Р. М. Наконечний</p>	<p>Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв</p>	<p>2013</p>
<p>СПЕЦІАЛЬНІСТЬ УДАРНІ ІНСТРУМЕНТИ Автор-укладач: В. В. Веретельник</p>	<p>Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв</p>	<p>2013</p>
<p>СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ ФАГОТ Автор-укладач: В. І. Цапко</p>	<p>Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв</p>	<p>2013</p>
<p>СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ ЦИМБАЛИ Автор-укладач: Я. В. Борух</p>	<p>Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв</p>	<p>2013</p>
<p>ЗАГАЛЬНЕ ТА СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ ФОРТЕПІАНО Укладачі: Кириченко Ф. Л., Куришева Л. К.</p>	<p>Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв</p>	<p>2013</p>
<p>ПРОГРАМНІ ВИМОГИ З ПРЕДМЕТУ „ОРКЕСТРОВИЙ КЛАС” (Ансамбль бандуристів, основна та старша школа) Автор-укладач: Т. М. Лазуркевич</p>	<p>Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв</p>	<p>2013</p>
<p>ПРОГРАМНІ ВИМОГИ З ПРЕДМЕТУ „ОРКЕСТРОВИЙ КЛАС” (Камерний оркестр, основна та старша школа) Автор-укладач: М. С. Гуневич</p>	<p>Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв</p>	<p>2013</p>
<p>ПРОГРАМНІ ВИМОГИ З ПРЕДМЕТУ „ОРКЕСТРОВИЙ КЛАС” (Духовий оркестр, основна та старша школа) Автор-укладач: І. М. Карпин</p>	<p>Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв</p>	<p>2013</p>

ПРОГРАМНІ ВИМОГИ З ПРЕДМЕТУ „ОРКЕСТРОВИЙ КЛАС” (Ансамбль скрипалів, основна школа, 5 - 7 кл.) Автор-укладач: Л. В. Матвіїв	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМНІ ВИМОГИ З ПРЕДМЕТУ „ОРКЕСТРОВИЙ КЛАС” (Симфонічний оркестр, основна та старша школа) Автор-укладач: Т. С. Лисенко-Дідула	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ АНАЛІЗ МУЗИЧНИХ ТВОРІВ (відділ теорії музики, старша школа) Укладач: Пясковський І.Б.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ АНАЛІЗ МУЗИЧНИХ ФОРМ зі спеціальності «теорія музики» (11 клас) Автор-укладач: В. М. Завісько	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ ВСЕСВІТНЯ МУЗИЧНА ЛІТЕРАТУРА (виконавські відділи, основна та старша школа) Група укладачів: Андріяшева М.К., Кухтіна Л.О., Лавриненко О.А., Савицька О.О., Земляна І.П., Нємцова І.А., Новікова І.О.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ МУЗИЧНА ЛІТЕРАТУРА (середня школа, 5-6 класи) Укладачі: Господарець О. С., Петрашек А. М.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2017
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ ВСЕСВІТНЯ МУЗИЧНА ЛІТЕРАТУРА (відділ теорії музики, основна та старша школа) Група укладачів: Андріяшева М.К., Кухтіна Л.О., Лавриненко О.А., Савицька О.О., Земляна І.П., Нємцова І.А., Новікова І.О.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА ЛІТЕРАТУРА (виконавські відділи, старша школа) Укладачі: Земляна І.П., Петрашек А.М.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2017
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ ВСЕСВІТНЯ МУЗИЧНА ЛІТЕРАТУРА (виконавські відділи, основна та старша школа) Упорядники програми: Земляна І. П., Білас О. І.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2017
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ ГАРМОНІЯ (відділ теорії музики, основна та старша школа) Група укладачів: Міщук І.Д., Близнюк Т.О., Бондаренко Т.О., Полтавцева Г.Б., Пясковський І.Б., Пясковська Л.В., Сенченкова Т. Ю.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ ГАРМОНІЯ (виконавські відділи, основна та старша школа) Група укладачів: Асєєва І.І., Булгаков Ю.Л., Антків М.А., Міщук І.Д., Пясковська Л.В., Сенченкова Т. Ю.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ ІМПРОВІЗАЦІЯ (початкова, основна та старша школа, 4 - 11 класи)	Державний методичний центр навчальних	2013

Автор-укладач: П. П. Борусяк	закладів культури і мистецтв	
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ ПОЛІФОНІЯ (відділ теорії музики, старша школа) Група укладачів: Пяковський І.Б., Рубан О.Л.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ СЛУХАННЯ МУЗИКИ (виконавські відділи, початкова школа) Група укладачів: Андріяшева М.К., Савицька О.О.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ СЛУХАННЯ МУЗИКИ (виконавські відділи, початкова школа) Укладач: Скобало Т. В.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2017
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ СОЛЬФЕДЖІО (виконавські відділи, початкова, основна та старша школа) Група укладачів: Асєєва І.І., Булгаков Ю.Л., Білас О.І., Міщук І.Д., Пяковська Л.В., Сенченкова Т. Ю.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ ЕЛЕМЕНТАРНА ТЕОРІЯ МУЗИКИ (виконавські відділи, відділ теорії музики, основна школа) Група укладачів: Асєєва І.І., Булгаков Ю.Л., Господарець О.С., Петрашек А.М., Пяковська Л.В., Сенченкова Т. Ю.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ СОЛЬФЕДЖІО (відділ теорії музики, основна та старша школа) Група укладачів: Міщук І.Д., Близнюк Т.О., Бондаренко Т.О., Полтавцева Г.Б., Пяковський І.Б., Пяковська Л.В., Сенченкова Т. Ю.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА ЛІТЕРАТУРА (відділ теорії музики, основна та старша школа) Група укладачів: Авраменко Н.О., Лавриненко О.А., Скаженик М. В., Земляна І.П., Немцова І.А., Кучма О.П.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА ЛІТЕРАТУРА (виконавські відділи, основна та старша школа) Група укладачів: Авраменко Н.О., Лавриненко О.А., Скаженик М. В., Земляна І.П., Немцова І.А., Новікова І.О.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ СУЧАСНА ГАРМОНІЯ (відділ теорії музики, старша школа) Група укладачів: Пяковський І.Б., Лук'янченко О.О.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ МУЗИЧНА НАРОДНА ТВОРЧИСТЬ (виконавські відділи та відділ теорії музики, старша школа) Укладачі:	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013

Пясковський І.Б., Скаженик М.В.		
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ ІСТОРІЯ ВИКОНАВСТВА (старша школа, бандура 10-11 класи) Автор-укладач: О. О. Созанський	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ РИТМІКА (початкова школа) Укладач: Савченко О.О.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ КОМПОЗИЦІЯ (початкова, основна та старша школа, 4 - 11 класи) Автор-укладач: М. М. Волинський	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ ІСТОРІЯ ВИКОНАВСТВА (старша школа, фортепіано 10-11 класи) Автор-укладач: Н. М. Бурштинська	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ ІСТОРІЯ ВИКОНАВСТВА (старша школа, духові інструменти 10-11 класи) Автор-укладач: І. М. Карпин	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ ІСТОРІЯ СУМІЖНИХ МИСТЕЦТВ (старша школа, 10-11 класи) Автор-укладач: О. Л. Успенська	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ ХОРОВИЙ КЛАС (диригентсько-хоровий відділ, старша школа) Укладач: Ю.В. Пучко-Колесник	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ ХОРОВЕ ДИРИГУВАННЯ (основна та старша школа) Укладач: Журавель І.О.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ ХОРОВИЙ КЛАС (виконавські відділи та диригентсько-хоровий відділ, початкова школа) Укладач: Тихонова І.Л.	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013
ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТУ ДИРИГУВАННЯ (відділ духових та ударних інструментів) (старша школа) Автор-укладач: І. М. Карпин	Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв	2013

Таблиця 3

Для здобувачів освіти 5-9-х класів (освітні галузі, предмети)

Освітні галузі	Предмети	Класи
----------------	----------	-------

Мови і літератури	Українська мова Українська література Іноземні мови (англійська, німецька, французька). Зарубіжна література	5-9
Суспільствознавство	Історія України Всесвітня історія Основи правознавства	5-9 6-9 9
Мистецтво	Музичне мистецтво: фах, сольфеджіо, музична література, Хор Теорія музики Гармонія	5-9 5-7 8 9
Математика	Математика Алгебра Геометрія	5-6 7-9 7-9
Природознавство	Природознавство Біологія Географія Фізика Хімія	5 6-9 6-9 7-9 7-9
Технології	Інформатика	5-9
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я Фізична культура	5-9
Вибірково-обов'язковий	Друга іноземна мова	5-11

Таблиця 4

Для здобувачів освіти 10-11х класів (предмети)

Базові предмети:

1. Українська мова
2. Українська література
3. Іноземні мови: англійська, німецька, французька
4. Зарубіжна література
5. Інтегрований курс: Україна і світ
6. Громадянська освіта
7. Інтегрований курс: Природничі науки
8. Фізична культура
9. Захист України
10. Інформатика

Вибірково-обов'язкові предмети:

1. Друга іноземна мова
2. Музичний інструмент (фах)
3. Камерний ансамбль
4. Клас концертмейстерства/оркестровий/хоровий
5. Сольфеджіо
6. Гармонія
7. Українська музична література
8. Всесвітня музична література
9. Історія виконавського мистецтва
10. Аналіз музичних творів

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Освітня галузь	Орієнтовний перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Рекомендована кількість годин на тиждень у класах					Орієнтований перелік міжгалузевих інтегрованих курсів
		5 кл.	6	7	8	9	
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	3	3	3	Друга іноземна мова (не менше двох годин на тиждень) Друга іноземна мова (не менше двох годин на тиждень)
	Українська література	2	2	2	2	2	
	Зарубіжна література	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	
	Іноземна	3	3,5	3,5	3,5	3,5	
	Друга іноземна мова	2	2	1	1	1	
Разом		12,5					
Рекомендовано - мінімум максимум		11	11	10	10	10	
		10	10	9	8	8	
		13	13	12	12	12	
Математична	Математика	4	5	-	-	-	
	Алгебра	-	-	3	3	3	
	Геометрія	-	-	2	2	2	
Разом		4	5	5	5	5	
Рекомендовано - мінімум максимум		5	5	5	5	5	
		4					
		6					
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»*/	2	2	-	-	-	
	Біологія	-	-	2,5	2,5	2,5	
	Географія	-	2	2	2	1,5	
	Фізика	-	-	2	2	3	
	Хімія	-	-	1	2	2,5	
Разом		2	2	7,5	8,5	9,5	
Рекомендовано - мінімум максимум		2	4	7,5	8,5	9,5	
		1,5	2	7	8	8	
		3	5	9	10	10	
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1,5	1	0,5	
	Етика*/Культура добросусідства*/	0,5	0,5	-	-	-	
	Підприємництво та фінансова грамотність	-	-	-	0,5	1	
	* До навчального плану освітньої програми за вибором закладу освіти включається один з цих предметів або вони можуть вивчатись в рамках інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут»						
Разом		1,5					
Рекомендовано - мінімум максимум		1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	
		1	1	1	1	1	
		3	3	3	3	3	
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	-	-	-	-	
	Історія України. Всесвітня історія	-	2	-	-	-	
	Історія України	-	-	1	1,5	1,5	
	Всесвітня історія						
	Громадянська освіта	-	-	-	0,5	-	
	Правознавство	-	-	-	-	0,5	
Разом		1					
Рекомендовано -		1	2	2	3	3	

	мінімум	1	1,5	1,5	2	2	
	максимум	2	3	3	3	3	
Інформатична	Інформатика	1	1,5	2	2	1,5	
Разом		1					
	Рекомендовано -	1,5	1,5	2	2	1,5	
	мінімум	1	1	1	1,5	1,5	
	максимум	2	2	2	3	3	
Технологічна	Технології	1					
Разом		1					
	Рекомендовано -	2	2	1	1	1	
	мінімум	1	1	1	1	1	
	максимум	3	3	2	2	2	
Всього годин на з/о відділі		22					
Мистецька та технологічна	Профільні мистецькі предмети***:	4+3	5+3	5+3	5+3	6+3	
	Музичний інструмент	3	3	3	3	3	
	Сольфеджіо	2	2	2	2	2	
	Теорія музики				1		
	Гармонія					2	
	Музична література	1	2	2	2	2	
	Вибірково обов'язкові мистецькі предмети**		3	3	2	3,5	
	Хоровий клас	1	1	1			
	Оркестровий або інструментальний або хоровий)						
Всього годин на музичному відділі		4+3					
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3	3	
		Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансується					
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		26+3+3					
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2	2	1	1	0,5	
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33	33	
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи, без спеціальної дисципліни та оркестрових класів)		28+3+3	31+3+3	32+3+3	33+3+3	33+3+3	